

RaPaPro

radošo

partnerību

programma





Radošo partnerību jēdziens mūsdienās ir saturiski ietilpīgs. Teju ikviens projekts radošo industriju sektorā tiek īstenots, strādājot starpnozaru komandās, savienojot tradicionālās zināšanas un prasmes ar mūsdienu tehnoloģijām, radot jaunus domāšanas modeļus un gan tieši, gan pāstarpināti uzlabojot sabiedrības dzīves kvalitāti. Tas attiecināms uz jebkuru nozari, kas ir ieinteresēta radošajās partnerībās.

Nowadays, the concept of creative partnerships is substantively expansive. Almost all projects in the creative industry are carried out by teams working in cross-industries, connecting traditional knowledge and skills with modern technologies, creating new ways of thinking and, both directly and indirectly improving the public quality of life. This applies to any industry interested in creative partnerships. Transformation is also evident in the wide network of music and art schools within the Latvian cultural education system, which covers all Latvian regions and has no equivalent in the world - schools become more open to creative learning, expanding the circle of like-minded people and supporters.

Arī Latvijās kultūrizglītības sistēmas plašajā mūzikas un mākslas skolu tīklā, kas aptver visus Latvijas reģionus un kam pasaulē nav līdzvērtīga, vērojamas pārmaiņas – skolas kļūst atvērtākas radošām mācību procesam, paplašinot savu domubiedru un atbalstītāju loku.

2014. gadā Kultūras ministrija uzrunāja kultūrizglītības vidusskolas visā Latvijā, aicinot īstenot radošo partnerību iniciatīvu *RaPaPro*. Skolām tas nozīmēja vērt durvis plašākai sabiedrībai, meklēt sadarbības partnerus gan uzņēmēju vidū, gan sociālajā sfērā, arī kaimiņu skolās un starp vietējiem apkaimes iedzīvotājiem, sadarboties tā, lai mācītos no otra pieredzes un kopīgi darītu lietas vēl labāk,

In 2014, the Ministry of Culture of the Republic of Latvia addressed vocational cultural education institutions throughout Latvia with an invitation to carry out the creative partnerships programme *RaPaPro*. Schools had to open their doors to the public, look for partners amongst businesses and within the social sphere, which also included the neighbouring schools and local residents. This meant cooperating in such ways to be able to learn from each other's experience, do things together, do them better, solve problems and unleash the potential of creativity. Full understanding of the idea of creative partnerships is demonstrated as equality between all parties, where everyone is a benefactor as well as a beneficiary, be it student or a teacher,

risinātu problēmas, atraisītu un vairotu radošuma potenciālu. Par patiesu radošo partnerību idejas izpratni liecina visu iesaistīto pušu vienlīdzība, kad ikviens ir gan devējs, gan ieguvējs, vai tas būtu skolēns vai skolotājs, uzņēmējs, slimnīcas ārsts vai pilsētas mērs. Mēs lepojamies ar radošo partnerību programmu *RaPaPro* un tās veiksmīgākajiem projektiem, kas apliecināja radošuma pieejas praktisko pielietojumu dažādu sociālu problēmu risināšanā un šīs programmas dzīvotspēju. Ar šo pieredzi 2015. gada pirmajā pusē esam iepazīstinājuši Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē konferenču viesus un Eiropas Savienības dalībvalstu pārstāvjus gan Rīgā, gan Briselē.

a businessman, a doctor or the mayor of the city. We are proud of the creative partnerships programme *RaPaPro* and its most successful projects, which managed to acknowledge the use of creative approach in practice of solving various social problems as well as the visibility of the programme. We have presented our experience to conference participants and representatives of the European Union member states during the first half of 2015 Latvian Presidency of the Council of the European Union in Riga as well as in Brussels.

I invite you to get acquainted with the initiative of the creative partnerships programme *RaPaPro* and its implementation experience, to look at it as a practicable methodology at any

Aicinu arī Jūs iepazīties ar radošo partnerību programmas *RaPaPro* iniciatīvu un tās īstenošanas pieredzi kā praktiski pielietojamu metodiku jebkurā skolā un ikvienā nozarē un pievienoties mūsu domubiedru lokam.

Novēlu, lai radošo partnerību iniciatīva gūst aizvien jaunas izpausmes un oriģinālas sadarbības šķautnes un rod stabilu turpinājumu ilgtermiņā!

Dace Melbārde

Latvijas Republikas Kultūras ministre

school and in any sector, and to join the circle of the like-minded.

What I wish for this creative partnerships initiative is to clear the path towards more and more expansion and original collaboration as well as to obtain long-term continuity!

Dace Melbārde

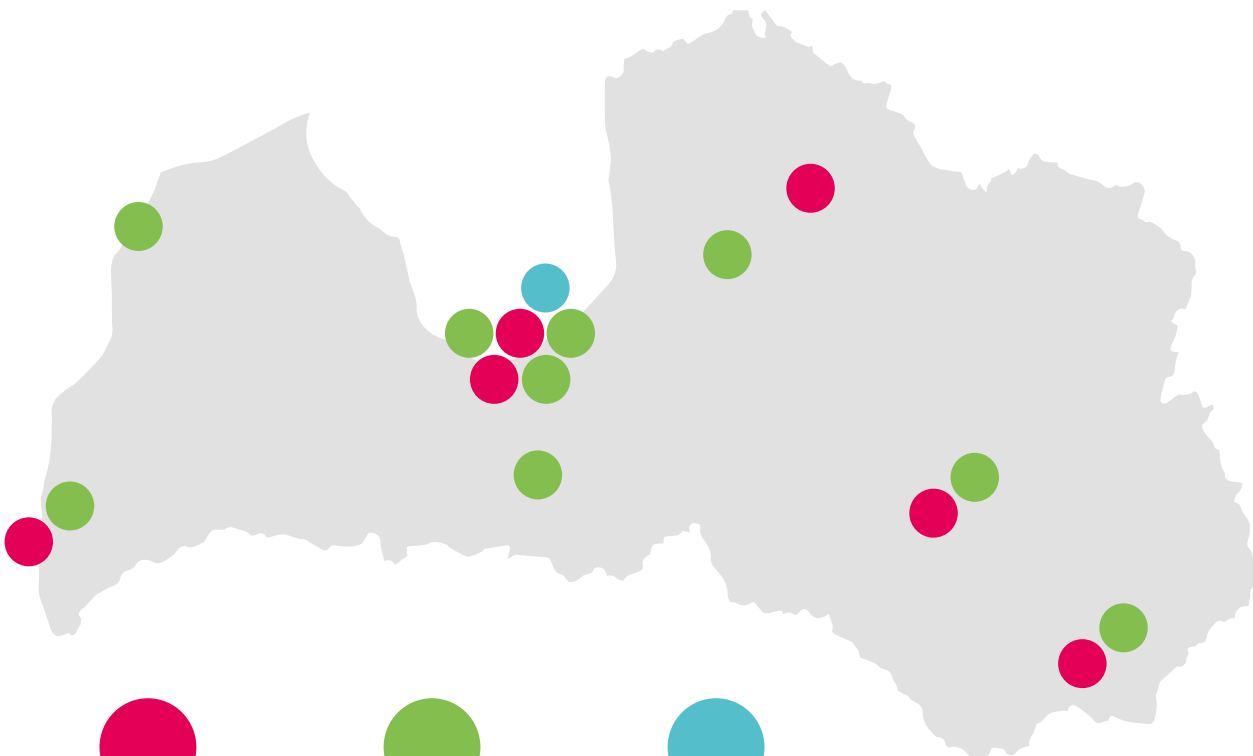
The Minister of Culture of the Republic of Latvia

16

profesionālās vidējās kultūrizglītības iestādes
vocational level culture education schools

8

Latvijas pilsētās
in cities of Latvia



6

māksla un dizains
art and design



9

mūzika
music



1

horeogrāfija
dance

Latvija var lepoties ar unikālu kultūrizglītības sistēmu. Lai kļūtu par kultūras speciālistiem un radošo profesiju pārstāvjiem, jauniešiem ir plašas iespējas mācīties valsts atbalstītās programmās. Astoņās republikas pilsētās darbojas sešpadsmit profesionālās vidējās kultūrizglītības iestādes. No tām deviņas sagatavo profesionāļus mūzikas jomā, sešas – mākslas un dizaina nozares speciālistus, bet vienas vidusskolas specializācija ir deļa. Visas sešpadsmit Kultūras ministrijas paspārnē esošās skolas nodrošina augstu izglītības līmeni, un daudzi to audzēkņi kļūst par izciliem

The diversity and accessibility of cultural education in Latvia is quite unique. You can find at least one of the sixteen secondary vocational institutions of cultural education, operating under the Ministry of Culture of the Republic of Latvia, in eight different towns of Latvia. Eight of them educate future professionals in the field of music, four are focusing on art and design, whereas one of them is a vocational dance school.

All sixteen secondary vocational schools which offer cultural education can be distinguished by their high educational standards, and many of their graduates eventually become excellent performing artists. The alumni of the aforementioned schools can regularly be seen on theatre and concert stages both - in Latvia and abroad; their professional ability can

māksliniekiem. Skolu absolventi koncertē Latvijā un ārpus tās. Par jauno mākslinieku un dizaineru profesionalitāti iespējams pārliecināties, apmeklējot izstādes un sekojot viņu dalībai vietējos un starptautiskos konkursos. Mediji regulāri vēstī par audzēkņu spožajiem sasniegumiem. Neskatoties uz to, ka daļa skolu absolventu izvēlas savu dzīvi saistīt ar citām profesijām, viņi ir izglītotās un kompetentās sabiedrības daļa, kas veido valsts kultūrvides uzlabošanai un attīstībai tik būtisko pieprasījumu pēc augstvērtīgas kultūras.

be observed in person – in art and design exhibitions; the outstanding achievements of the students and graduates are promoted in the media. After the graduation, some of the students choose to prove themselves in other professions, therefore never becoming professional musicians, artists, designers or dancers, nevertheless, what they do become is part of the society, which, while working in other professional areas, create the demand for high-value culture, which plays a significant role in the development and improvement of the local cultural environment. And yet, the evaluation of the operation and achievements of the existing cultural institutions has led the Ministry of Culture to the conclusion that the secondary level programmes of cultural education do not sufficiently promote the creativeness and

Un tomēr, izvērtējot līdzšinējo kultūrizglītības iestāžu darbību un uzteicot to sasniegumus, nākas arī atzīt, ka vidējās kultūrizglītības programmas nepietiekami sekmē audzēkņu radošumu, patstāvību un vēlmi izgudrot sasaistē ar citām nozarēm un sociālajām grupām. Lai veicinātu skolu audzēkņu un pedagogu, kā arī sabiedrības kopumā radošumu, kam mūsdienās ir daudzveidīgas formas un izpausmes, un tādējādi labvēlīgi ietekmētu arī nākamo absolventu

konkurētspēju darba tirgū, Kultūras ministrija 2014. gadā rosināja skolas piedalīties Radošās partnerības programmā *RaPaPro*. Tā motivēja audzēkņus un viņu skolotājus “izkāpt” ārpus savas komforta zonas – aiz labi zināmās izglītības programmas robežām – un veidot līdz šim vēl nepieredzētas un neiepazītas sadarbības formas ar vienotu ideju, kas izteikta universālā formulā:

Partneris X + Partneris Y + Partneris Z = Rezultāts

Partner X + Partner Y + Partner Z = Result

self-sufficiency of the students or their desire to invent and collaborate with other communities and areas of speciality. Therefore in 2014, the Ministry of Culture invited such schools to participate in the creative partnerships programme *RaPaPro*, with an aim to motivate the students and their teaching staff to come out of their comfort zones – beyond the well-known borders of their educational programme – and build up yet unprecedented and undiscovered forms of cooperation with a unified idea expressed in this universal formula.

In 2014, the support team of *RaPaPro* was established. Its aim was to provide all secondary-level vocational institutions of cultural education operating under the Ministry of Culture with an opportunity to present their creative partnership ideas, their unique formulas, and obtain financial support for their implementation. Ten schools grasped this opportunity by creating ten different creative partnership formulas. The four most successful projects gained financial support also in the second phrase of *RaPaPro* in 2015, therefore providing the greatest

Ar *RaPaPro* atbalsta komandas starpniecību visām sešpadsmit profesionālajām vidējās kultūrizglītības iestādēm tika dota iespēja iesniegt radošās partnerības ideju – savu unikālo formulu, kā arī iegūt finansējumu tās realizācijai. Izdevību izmantoja desmit skolas, radot vienpadsmit dažādas radošās partnerības formulas. Četri veiksmīgākie no skolu realizētajiem projektiem ieguva finansējumu arī *RaPaPro* otrajā kārtā 2015. gadā, tādējādi saņemot ierosmi un atbalstu savas idejas tālākai attīstīšanai un pilnveidošanai.

opportunity to develop, improve and actually implement their ideas in real life.

The participants admitted that all the parties involved in the creative partnership programme *RaPaPro* were provided the unique opportunity to create something new, learn

Radošās partnerības programmā iekļautie dalībnieki apstiprina, ka *RaPaPro* ir iespēja visām iesaistītajām pusēm radīt ko jaunu, apgūt producēšanas, komunikācijas un sadarbības iemaņas, pievēršot uzmanību empātijai un iecietībai. Kopdarbā ar cilvēkiem no citas vides un atšķirīgām jomām skolu audzēkņi ir pārliecinājušies, ka dažādu nozaru speciālistu domāpmaiņa spēj rosināt daudzveidīgu radošumu. Savukārt pozitīvā sadarbības pieredze sniedz pārliecību, ka drosmīgie, ar izvēlēto profesiju saistītie nākotnes mērķi ir sasniedzami.

communication and cooperation skills with emphasis on empathy and tolerance. While working together with people from different environments and professional fields, they could also understand how the exchange of ideas of various specialists stimulates the creative diversity and establishes preconditions for a competitive cultural and creative industry development.

Partneri:

Partners:

Emiļa Melngaiļa Liepājas Mūzikas vidusskola

Emīlis Melngailis Liepāja Secondary Music School

Liepājas Dizaina un mākslas vidusskola

Liepāja High School of Art and Design

Liepājas Neredzīgo biedrība

Liepāja Society of the Blind

Liepājas pirmskolas izglītības iestāde "Liepiņa"

Liepāja Pre-school Educational Establishment "Liepiņa"

Fakti:

Facts:

20

zibatmiņas

flash drives

8

audio rotaļlietas „Kurmītis”

audio toys „Kurmītis” [The Little Mole]

30

Liepājas kartīšu komplekti

Liepāja views postcard sets

1

Liepājas skaņu mājas lapa

www.skānliepaja.lv

web page with the sounds of Liepāja

www.skānliepaja.lv

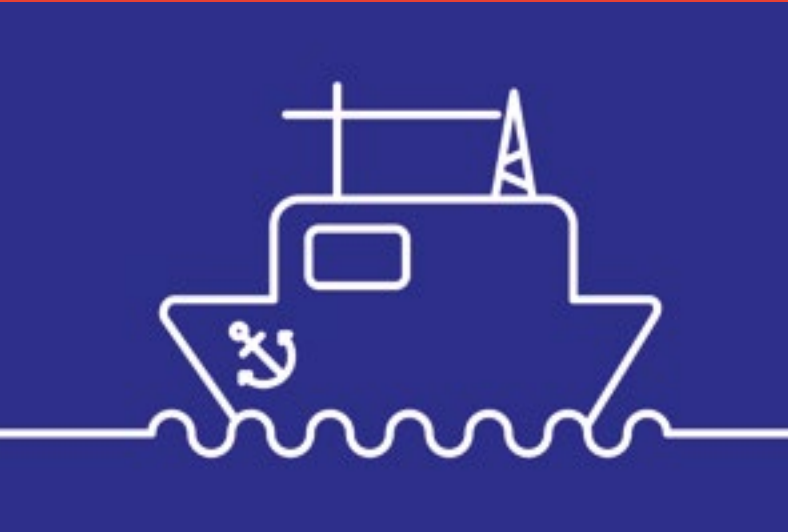
**Liepāja
skan!**

Liepāja
Sounds!



Music Education + Design Education + Community
of the Visually Impaired





Vējš, kas nav saredzams, bet ir uztverams citām maņām, tagad kļuvis ne tikai par Liepājas pilsētas simbolu, bet arī par simbolu sadarbībai, kuras mērķis bija sajūst un skaņās atveidot savu pilsētu. Pirmajā kopdarba posmā Liepājas vidusskolnieki, kas profesionāli apgūst mūziku, sadarbībā ar redzes invalīdiem, iejūtoties neredzīga cilvēkā “ādā” – lasot un rakstot Brailē rakstā, piedzīvojot vājredzīgajiem paredzēto skaņu terapiju –, radīja divas oriģinālas skanošā suvenīra idejas. Kopā ar saviem skolotājiem un profesionālu dizaineri Liepājas Neredzīgo biedrībai viņi izgatavoja pilsētas skaņu gidu – audio rotaļlietu “Kurmītis”, bet kopā ar topošajiem dizaineriem plašam

The wind, which although invisible, is perceived by other senses, has not only become the symbol of the city of Liepāja, but also a symbol of cooperation which was established with an aim to acquire the feel of the city and then render the sounds of the city. In the first phase of the partnership, students of the school of music cooperated with visually impaired people, and tried to put themselves into the shoes of the blind by reading and writing in Braille, experiencing sound therapy for the visually impaired, and by later creating two original sound souvenirs. Together with their teachers and a professional designer for Liepāja Society of the Blind they created a city sound guide – an audio

lietotāju lokam – izveidoja skanošu viedkarti, kurā ietilpinātas Liepāju raksturojošas skaņas. Savukārt, kopdarba otrajā posmā mūzikas pedagogi un jaunie mūziķi sadarbībā iesaistīja bērnudārza audzēkņus un profesionālu mākslinieku. Kopā ar mazajiem bērniem visdažādākajās aktivitātēs un eksperimentos tika pētīta un atdarināta Liepājas skaņu ainava. Saklausītais un atpazītais pilsētas īpašais skanējums tika pārvērsts mazos skaņdarbos, kuri, iegūstot īpašumā septiņu unikālu Liepājas skatu kartīšu komplektu, tagad katram ir noklausāmi ar QR koda aplikācijas starpniecību.

toy “Kurmītis” (The Little Mole), furthermore, together with the future designers they also created a product for a wider audience - a smart map with sound effects which best characterize the city of Liepāja. Then, in the second phase of the partnership, young musicians and their music teachers established cooperation with pre-schoolers and a professional artist. Together with the children, the soundscape of Liepāja was explored and rendered through means of various activities and experiments. The unique sound of the city was transformed into short pieces of music, which now can be played by scanning QR codes integrated into a set of seven postcards with the most scenic views of Liepāja.



Mūzikas skolas audzēkņiem muzikālo skaņu pasaule ir ikdiena, savukārt cilvēkiem ar redzes traucējumiem skaņa palīdz orientēties telpā. Empātija ir spēja iejusties cita cilvēka "ādā". Kā tas ir – būt neredzīgam? To var mēģināt sajūst, aizsienot acis un pārvietojoties telpā ar spieķīti vai ar pirkstu galiem mēģinot sataustīt Braila raksta punktveida izciļņus.



Atsaucoties Neredzīgo biedrības lūgumam, pilsētas skaņas paslēptas mīksta rotaļlietu dzīvnieciņā, neredzīgu cilvēku simbola – kurmiša, azotē. Pieglaužot vaigu un ieklausoties, iztēlē iespējams nokļūt visdažādākajās pilsētas vietās.



Ierakstītājās Liepājai raksturīgākajās skaņās sāklasāms vējš, jūra, kaļjas, osta, Baltijā vecākais šaursliežu tramvajs, Eiropā vecākās mehāniskās ērģeles un arī simfoniskais orķestris.



Liepājas suvenīra prototipa – zibatmiņas, saturā ievietots pilsētas reklāmas video fails, kurā fiksētas galvenās pilsētas vērtības. Tāds suvenīrs vējainās pilsētas ciemiņiem būtu iespēja ļoti mazā un parocīgā formātā aizvest mājās ne tikai vizuālas, bet arī audiālas atmiņas.





Otrajā skaņu meklējumu un kopradīšanas posmā mūzikas skolas skolotāji un audzēkņi kopā ar bērniem no bērnu dārza "Liepiņa" devās tur, kur vilina ne tikai skaņa, bet arī iztēle.



16

Septiņas taktīlas kartītes (mākslinieks Pēteris Sičevs) ar septiņiem grafiskiem simboliem un QR kodiem – laikmetīgs Liepājas skaņu suvenīrs, kas dod iespēju noklausīties pilsētas skanējuma inspirētus septiņus mazus skaņdarbus. Kartiņas ir bērnu, viņu vecāku un Liepājas Mūzikas vidusskolas mīlestības apliecinājums savai pilsētai.



Mācoties atdarināt pilsētvidē sadzirdētās skaņas, bērni izmantoja visdažādākos skaņradīšanas instrumentus, un ierakstā tapa oriģinālas versijas –, piemēram, par to, kā skan tramvajs, vējš vai kuģis.

Katras unikālās skaņas notveršana ir visai sarežģīts process, un skaņu ainavas veidotājiem ir par ko paļautīt galvu –, piemēram, kas tieši klausītājam ļaus atskārst: "Jā, tas taču ir Liepājas tramvajs!" Un ir neapraktāms prieks, ja sarežģīto mīklu izdodas arī atminēt, – tramvajs visvairāk izklausās pēc sevis tad, kad tas ar lēzenu *crescendo* pietuvojas, ar *diminuendo* attālinās un īpaši tad, kad kā eksotisks akcents ir sāklusāma arī biļetes kompostrešanas skaņa.



Kopīgā Liepājas skaņu ainava ir noklausāma un ieraugāma vietnē www.skānliepāja.lv. Tā pastāvīgi tiks atjaunota.





Māris Ceirulis, Liepājas Neredzīgo biedrības valdes loceklis:

“Radošās partnerības projekts ir bijis noderīgs Liepājas Neredzīgo biedrības biedriem gan ar iesaistīšanos Liepājas skaņu ierakstīšanā un novērtēšanā, gan suvenīra “Skanošais kurmītis” pagatavošanā, gan ar Liepājas Mūzikas vidusskolas audzēkņu koncertu apmeklējumiem skolas un biedrības telpās. Saņemtās pozitīvās atsauksmes par radošo suvenīru ir rosinājušas mūs domāt par turpmāku cilvēku ar invaliditāti iesaistīšanu līdzīgos sadarbības projektos.”

Laura Gustovska, Emiļa Melngaiļa Liepājas Mūzikas vidusskolas (EMLMV) skolotāja:

“Projekts no skolas ikdienas izceļas ar to, ka ir tik radošs - līdz ar to neparedzams, mainīgs, bagāts ar pārsteigumiem un jautājumiem. Manuprāt, vislielākais sasniegums šajā projektā ir iesaistīts audzēknis, kas ir guvis pieredzi radošajā procesā, jo gribam, lai viņš izaug par domājošu, vidi mainīt spējīgu cilvēku.”

Irita Kalēja, EMLMV skolotāja:

“Divu radošās partnerības projektu laikā kopā ar savu radošo komandu esmu izgājusi visai sarežģītu, pārsteigumiem pilnu, ļoti aizraujošu un interesantu ceļu. Esmu ieguvusi fantastiskus domubiedrus, ļoti radošu komandu, apguvusi jaunas iemaņas un prasmes. Darbojoties kopā un gūstot iedvesmu no vājredzīgiem bērniem, būsīm radījuši unikālu piedāvājumu pilsētas kultūras tūrisma. Vislielākais prieks ir par to, ka redzam savam projektam jau nākošo un aiznākošo etapu.

Tātad neapstāsimies pie sasniegtā!”

Irēna Šteinberga, bērnodārza “Liepiņa” audzinātāja:

“Projekta ietvaros, bērni mācījās ieklausīties dabā, savā dzimtajā pilsētā, sajust dažādus objektus caur skaņu, smaržām, kuras atnes vējš, – tas palīdz attīstīt uztveri. Lielu interesi un prieku izraisīja nodarbības mūzikas skolā, kā arī darbošanās studijā, kurā viņi mācījās atdarināt ārpus telpām dzirdētās skaņas. Par īstu piedzīvojumu izvērtās vizināšanās tramvajā. Bērni bija pārsteigti, cik daudz dažādu skaņu tur var saklausīt. Taktīlās kartītes būs vēl viena iespēja arī neredzīgam bērnam sajust pasauli, kas virmo ap viņu.”

Monta Vernava, EMLMV audzēkne:

“Šī projekta ietvarā mēs devāmies sadzirdēt un izzināt Liepāju. Bijām gan pie pilsētas robežām, gan pie jūras, gan arī Rožu laukumā, ieklausoties klusumā un atklājot, cik Liepājas “klusums” un dabas skaņas var skaisti skanēt. Mēs iepazīnām Liepājas vēju, ieraudzījām “Liepājas dzintaru”, kā arī pabijām vietās, kuras līdz šim nebijām bijuši.”

Dita Sprōģe, EMLMV audzēkne:

“Atklāti sākot, tas bija kaut kas vairāk, nekā tikai nodarbības. Tā bija satikšanās un iepazīšanās ar lieliskiem, gudriem, dzīvespriecīgiem bērniem, kuri arī manu dienu padarīja daudz krāšņāku. Man bija interesanti vērot bērnu darbības, uzvedību un centību. Šis pavisam noteikti būs mans nelielais dzīves ieguvums – dot un saņemt pretī smaidus. Tas ir tas, kas cilvēkam vajadzīgs.”

Ieva Pāne, EMLMV skolotāja:

„Man iesaistīšanās projektā sniedza ļoti daudz jaunu atziņu un prasmju. Pirmkārt, tā bija iespēja iepazīt vājredzīgu bērnu ikdienu, sajust pasauli tā, kā viņi to jūt, – sadzirdēt un ieklausīties lietās, kas nav saskatāmas. Tas deva impulsu arī pašai biežāk apstāties dzīves skrējienā un ieklausīties.”

Vējš turpina traukties pa pilsētu, pieskaroties, saķerdāms un aiznesdāms tālāk pilsētas skaņas. Tās iepūš liepu alejās, jūrā, kuģos, ostā, un viss vēja ietvertais ieskanas īpaši – kā Liepājā. Pat tramvajs ieskanas savādāk, kad vēji pūš, bet ērģeles jau neskan nemaz, ja tajās neiepūš. Ļupat Liepājai tapis vēl viens skaņradis – “Lielais dzintars”, un vējam ir, kur apmest jaunu cilpu.



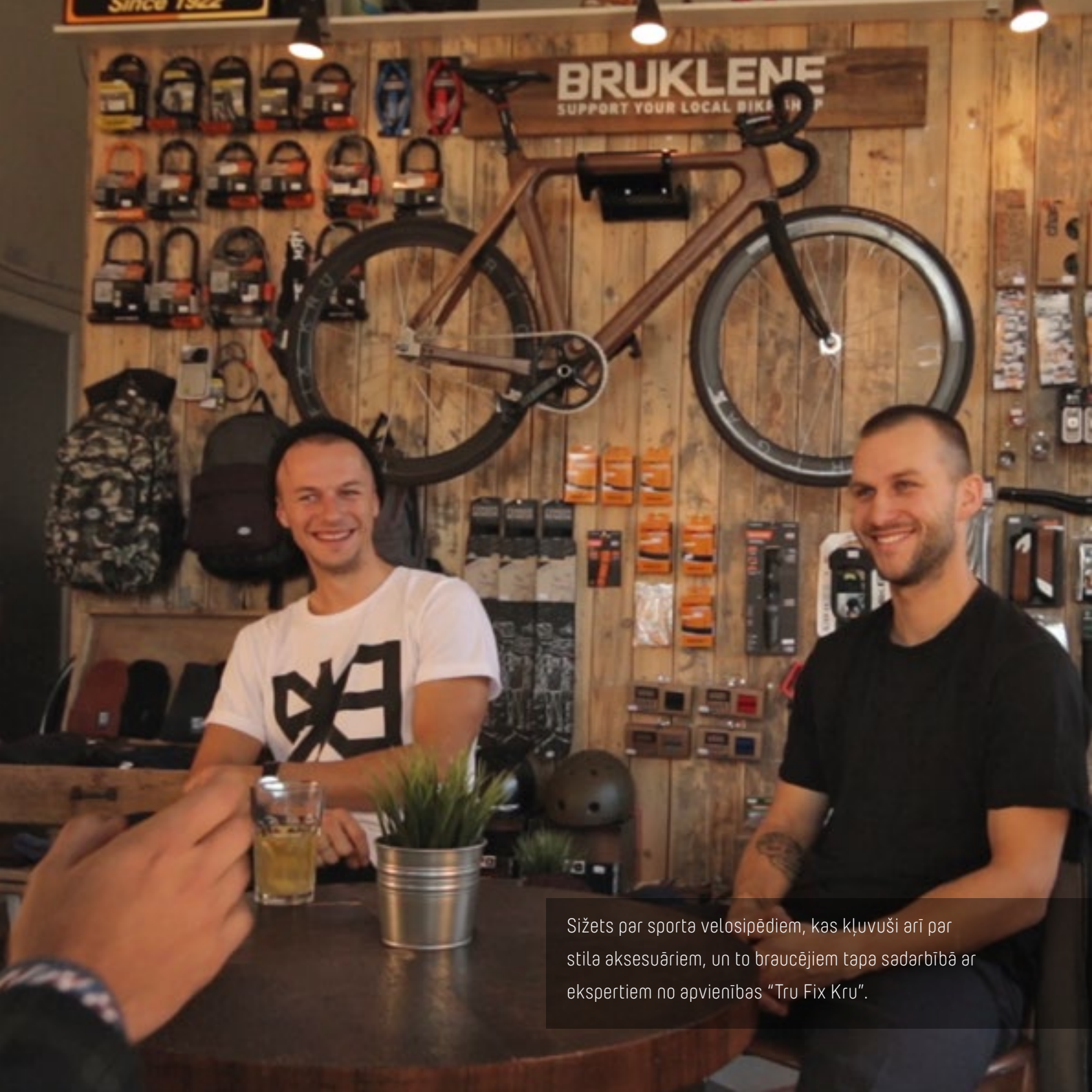
Muzikators

Musicator



Music Education + Media Industry + Music Production





Sīžets par sporta velosipēdiem, kas kļuvuši arī par stila aksesuāriem, un to braucējiem tapa sadarbībā ar ekspertiem no apvienības "Tru Fix Kru".

Kā radīt saturu – vizuālu, tekstuālu, muzikālu – videosižetam, īsfilmai, reklāmai? Topošajiem mūziķiem partnerībā ar televīzijas raidījuma “Zebra” radošo komandu, pieaicinot talkā vēl citus mediju tehnoloģiju un satura ekspertus, to ne tikai izdevās uzzināt, bet arī praktiski izmēģināt un jaunapgūtajā jomā gūt pirmos panākumus. Turklāt tika meklēti un atrasti veidi, formas un stāsti, ar kuriem sociālajos medijos piesaistīt plašākas auditorijas uzmanību, panākot, ka jauno autoru sagatavotos raidījumu sižetus vienaudži pamana un noskatās.

How to create a visual, textual or musical content for a video, a short film or an advertisement? In order to find the answer to this question, young musicians cooperated with the creative team of the TV show “Zebra” and other media technology and content experts. Nevertheless, they not only answered the question, but also had a chance to practice and gain their first recognition in the respective field. Different methodology, formats and stories were specifically selected with an aim to attract attention via social media and thereby ensuring that the work of the young talents was noticed and seen by a wider audience, and most importantly - their peers.



Ikdienā skolas audzēkņi laiku pavada, apgūstot muzikālās prasmes korā dziedāšanas, mūzikas instrumentu spēles un džeza nodarbībās.

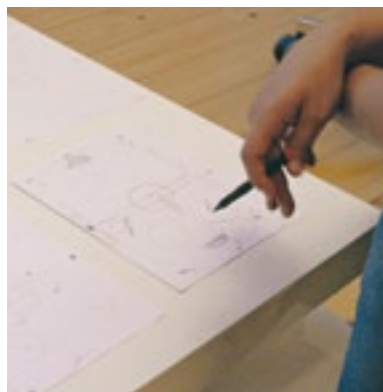
Tajās izkoptie talanti atklājas koncertos un konkursos, kuros audzēkņi piedalās gan Latvijā, gan ārvalstīs. Arī lauri neizpaliek – ieguldītais darbs kāldina panākumus.

26



Komponistu – Uģa Prauliņa, Riharda Zaļupes, Jāņa Strāpcāna, Lolitas Ritmanes – vadībā audzēkņi apguva filmu mūzikas komponēšanas pamatprincipus un radīja muzikālās tēmas, kurās ierakstīja studijā kopā ar skaņu režisoru Ediju Ģeņedovski.

Sadarbības sākotnējā forma un saturs bija skolas audzēkņu un raidījuma “Zebra” ideju ģeneratora Paula Timrota kopīga iecere. Viena kopdarbā iesaistītā puse bija ieinteresēta apgūt to, ko mūzikas skolā nemāca, bet otra – vēlējās papildināt raidījumu saturu ar jauniešus interesējošām tēmām, atvēlot raidījuma laiku skolnieku radošajam pienesumam. Abi partneri bija vienlīdz lielā mērā iesaistīti radošajā procesā un savstarpējās saskarsmes ietekmēti.



Tika plānoti raidījumi, veidoti scenāriji, iestudētas lomas, filmēti un montēti videosižeti, radīta mūzika, ierakstīti skaņu celiņi – darīts viss, kas nepieciešams, lai taptu televīzijas raidījums vai īsfilma.



Jaunie, oriģinālie skaņdarbi tika pievienoti raidījuma “Zebra” mūzikas bibliotēkai, un daļa no tiem jau tiek izmantota raidījumu muzikālajā noformējumā.



DBS
LITVAKA 1000-1000-1000

Mid



Jauniešus interesē, vai un kā būtu iespējams mainīt sabiedrības attieksmi pret *fiksišu* braucējiem pilsētas ielās?



Sadarbības turpinājumā ir tapuši un vēl top audzēkņu izveidoti sižeti raidījumam "Zebra". Tā kā tēmas izvēle ir nodota jauniešu ziņā, tad viņi ļaujas radošai brīvībai un vēlmei izpētīt sev pašiem svarīgus un interesantus jautājumus, piemēram, vai *stopēt* un kā to darīt droši?



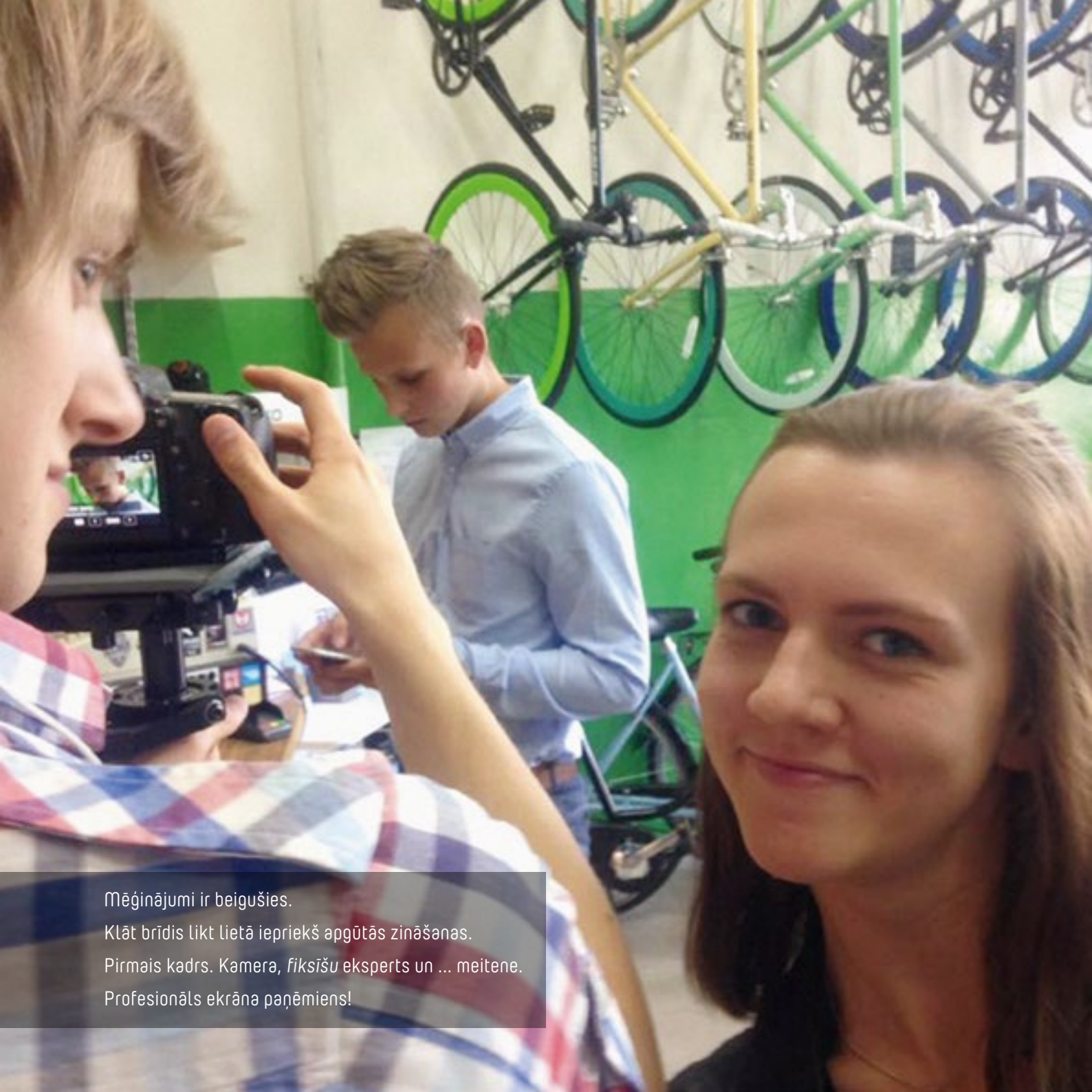
Lai producenti video stāstus iekļautu raidījumā un "palaistu" ēterā, tie rūpīgi jānoslīpē, sasniedzot kvalitātes latiņu, kas raidījumam "Zebra" uzstādīta pietiekami augstu. Jaunajiem raidījuma veidotājiem vēl grūti aptvert, ka ar savu veikumu televīzijas jomā viņi sasniegs Latvijā lielāko iespējamo auditoriju – aptuveni 200 000 valsts nacionālās televīzijas skatītājus.



Iepazīstoties ar raidījuma "Zebra" radošo komandu un viņu ikdienu, jaunieši uzzināja, ka bieži raidījuma sagatavošanas gaitā radušies sarežģījumi un grūtības kalpo kā ierosinājums jaunu, nebijušu sižetu veidošanai.



Beidzoties sadarbības posmam, punkts netiek pielikts. Noslēgumā ir pievienota daudzpunkte ar domu, ka turpinājums sekos, jo divu mācību gadu laikā starp dalībniekiem ir izveidojušās pietiekami stipras saites, lai kopdarbs varētu turpināties arī nākotnē.



Mēģinājumi ir beigušies.

Klāt brīdis likt lietā iepriekš apgūtās zināšanas.

Pirmais kadrs. Kamera, *fiksīšu* eksperts un ... meitene.

Profesionāls ekrāna paņēmieni!

Anna Klišāne, Rīgas Doma kora skolas (RDKS) audzēkne:

“Teikšu atklāti – līdz šim šķita, ka Rīgas Doma kora skolā neko citu nedara, kā tikai mācās mūziku. Bija liels prieks sāstrādāties ar citu jomu profesionāļiem.”

Pauls Timrots, režisors

“Izrādās, ka cilvēks bez jebkādas muzikālās izglītības un ritma izjūtas var atrast kopīgu valodu un sadarboties ar muzikālajiem Rīgas Doma kora skolas jauniešiem.”

Laura Štoma, RDKS audzēkne:

“Visvērtīgākais, ko ieguvu šajā projektā, bija pieredze darboties komandā. Paveikt visu vienam ir gandrīz neiespējami, tāpēc ir vajadzīga KOMANDA.”



Jānis Saļms, operators

“Svarīgi ir nodot savas zināšanas tiem, kuriem tās interesē, jo, mācot citus, es mācos arī pats. Ir prieks, ka Rīgas Doma kora skolas jaunieši ir ieinteresēti un atvērti jaunu zināšanu iegūšanai.”

Mātiņš Circeņis, RDKS audzēknis:

“Ļoti patīk filmēšanas, montēšanas un režijas pieredze ir ieguvums, bet saskarsme ar jomas ekspertiem, iespējams, – Latvijā labākajiem!”

Kristīne Freiberga, projekta vadītāja

“Varu droši apgalvot, ka šāda unikāla sadarbība ir nenovērtējama pieredze visām pusēm. Ieguvums ir gan jaunības enerģijas pienesums televīzijas raidījumu veidotājiem, kam ir augstas prasības pret savu un citu darbu, gan atbildības un izpratnes veicināšana – audzēkņiem. Un, protams, komandas darbs. Tas ir vissarežģītākais un vienlaikus visspēcīgākais faktors visā šajā procesā.”

Karīna Pundzjus, RDKS audzēkne:

“Sapratu to, ka ikvienas profesijas aizkadrā slēpjas milzīga pacietība, liels gribasspēks, spēja būt fleksiblām dažādās situācijās. Daudz ērtāk jutos kameras priekšā. Paldies par iespēju!”



Ritums

Pace



Music Education + Carpentry Education + Crafts





Katram instrumentam ir savs
individuāls skanējums.
Tie var rībēt pa vienam, bet var
arī dārdēt visi kopā vērienīgā
perkusijas performancē.

Audzēkņi un pasniedzēji no mūzikas un amatniecības jomu vidusskolām, apvienojot spēkus aizraujošā procesā, kopīgi izgatavoja divdesmit astoņus koka sitaminstrumentus – kahonus, džambas un kongas, kuru augstvērtīgo skaņējumu apliecināja publikas priekšā. Lai muzikālais sniegums būtu pārlicinošs, paralēli instrumentu izgatavošanai jaunieši apguva spēlētprasmi un pat muzicēja kopā ar sitaminstrumentu spēles meistariem – Nilu Īli, Rihardu Zaļupi un Dzintaru Vīksnu. Instrumentu autentiskums nebūtu pilnvērtīgs bez to ornamentālā rotājuma. Kopdarbā iesaistot aušanas darbnīcas “Vēverišas” aroda

The amusing cooperation of students and teachers from secondary-level vocational music and crafts schools lead to the creation of twenty-eight wooden percussion instruments – cajons, jumbos and congas. Furthermore, the high-quality sound of the hand-made instruments was presented to the audience. To make the musical performance more convincing, the participants not only made the instruments, but also mastered the drumming skills and even played together with such great Latvian drummers as Nils Īle, Rihards Zaļupe and Dzintars Viksna. Since decorative ornaments emphasize the authenticity of instruments, craftsmen from the weaving studio Vēverišas enriched the

meistares, mūzikas instrumenti tika pie krāšņiem rotājumiem – Vidzemes rakstiem izrakstītām plecu jostām, savukārt jaunieši ieguva vērtīgas zināšanas etnogrāfijā un ieskatu jostu aušanas tehnikā. Sadarbības procesā iegūtā pieredze, zināšanas un iemaņas veiksmīgi tiek izmantotas arī turpmākajā mācību darbā un ikdienā veicina radošumu. Jaunajiem mūziķiem lieti noder ritma meistarklasēs iegūtās zināšanas, bet topošajiem galdniekiem ieskats mūzikas instrumentu izgatavošanā devis jaunu skatījumu uz savas profesijas plašajām iespējām.

creative team with their splendid decorations, namely, woven shoulder belts characteristic to the region of Vidzeme. In addition, the young participants gained immeasurable knowledge in ethnography and were given an insight into the weaving techniques of belts. The knowledge, skills and overall experience gained during the process of cooperation is still being used in the educational work and promotes creativity in everyday life. New musicians benefited from the knowledge gained during the rhythm training masterclasses, whereas the creation of musical instruments revealed a new perspective of the vast professional opportunities for the future carpenters.

Tie vieni mūziku sauc par savu, otri saprot, kas ir vai nav lietas koks, bet trešie zina, kādi raksti jostās aužami.



Ikviens izmēģināja it visu – gan mūziķi, gan galdnieki zāģēja, urba un auda, un kopīgās ritmā nodarbībās mūzikas skolas direktora Vigo Račevska vadībā aizrautīgi meklēja saskanīgu ritmu. Kopā darot, ne tikai viens otram nodod to, kas mūzikas vai amatniecības skolā iemācīts, bet arī izzina seno amata prasmi – jostu aušanu Vidzemei raksturīgā krāsu gammā.



Nav slikti sekot pasaules aktuālajām tendencēm, neaizmirstot savu cilmi un spējot ar savām rokām radīt gan skaistu lietu, gan muzikālu skaņu.



Ir pienācis laiks džambas iesiet jostās, lai varētu tās ērti pārmest pār plecu, koncertējot vai ceļā līdzī pņemot. Jostas ir darinātas, darbojoties visiem kopā etnogrāfijas nodarbībās aušanas darbnīcā "Vēverīšas"

Savu skanējuma un vizuālo individualitāti ieguvušie kahoni un koka kongas glīti sarindojušies un pacietīgi gaida savu iznācienu.





Džambu līdzinieces latvieši izsenis sauc par celmu vai mucu bungām.



Sevišķi labi instrumenti skan, kad sitamo instrumentu un perkusijas zvaigznes – Nils Īle, Rihards Zaļupe un Dzintars Vīksnā, dalās ar to, ko prot.



Tikmēr Cēsu Profesionālās vidusskolas puīši jau ķērušies klāt jaunu mūzikas instrumentu būvei. Viss var sākties atkal no gala vai arī turpināties?





Vigo Račevskis, Alfrēda Kalniņa Cēsu Mūzikas vidusskolas (AKC-MV) direktors, ritma nodarbību vadītājs:

“Vērtīgi, ka mums ir iespēja izkāpt no sava “katliņa”, sadarboties ar jauniešiem no citas skolas mākslas radīšanas procesā. Tas ir ļoti bagātinoši – mācīties kopā un mācīties vienam no otra.”

Mārtiņš Jurciņš, Cēsu Profesionālās vidusskolas (CPV) meistrs:

“Lielākais prieks, ka Cēsu profesionālās vidusskolas audzēkņi arī pēc projekta turpina interesēties par mūzikas instrumentu izgatavošanu, meklējot un pielietojot jaunus kokmateriālus, darba instrumentus un tehnoloģijas.”



Lelde Brūna, AKCMV audzēkne:

“Projekts bija *foršs*, iegūtā pieredze – vērtīga. Ieguvu daudz gan muzikālā ziņā, gan tīri praktiski – sapratu, kā rodas mūzikas instrumenti, cik smalks un piņķerīgs ir galda darbs.”

Rihards Valters, CPV audzēknis:

“Tā kā pats darbojos folkloras kopā un mūzika ir mana sirdslieta, projekts man bija ļoti vērtīgs. Īpaši patika etnogrāfijas un mūzikas meistarklases pie pasniedzējiem no Rīgas.”



Partneri:

Partners:

Ventspils Mūzikas vidusskolās

Mūzikas tehnoloģiju programma

Education programme "Music Technology"
of Ventspils Secondary Music School

Džeza orķestris "Ventspils Big Bānd"

Jazz orchestra "Ventspils Big Band"

"Baltic Embedded", SIA

"Baltic Embedded", Ltd.

Fakti:

Facts:

1

mobīlā aplikācija

mobile app

3

mūzikas instrumentu un ritma grupas apraksti

description of music instruments
and rhythmic phrases

**Ventspils
Big Band
App**

Ventspils
Big Band
App



Music Education + Jazz Orchestra Ventspils Big Band + Technology Manufacturer





Partnerībā ar pieaicinātiem speciālistiem tika izveidota bezmaksas mobilā lietotne "A Sound of Band", kas rotaļīgā veidā interesentus iepazīstina ar mūzikas instrumentu attēliem, aprakstiem un to skaņējumu – atsevišķi, grupā un orķestrī, palīdz vecākiem un bērniem izvēlēties, kura instrumenta spēlētprasmi apgūt. Aplikācijā ietverts arī bigbenda izpildītas muzikālās tēmas atkārtojums,

kas noklausāms dažādos veidos, – kā pilns orķestra skaņējums, kā vienas orķestra grupas izpildījums uz klusināta orķestra spēles fonā un kā vienas grupas atsevišķs skaņējums bez pārējā orķestra klātbūtnes. Ierakstos dzirdams komponista Ritvara Garozas skaņdarbs. Kopdarbībā tapis arī mobilās lietotnes dizains un skolas vizuālā tēla elementi. Lietotne lejuplādējama vietnēs "App Store" un "Google Play".

In cooperation with a panel of experts, free mobile app "A Sound of Band" was created, introducing those interested in musical instruments with their pictures, descriptions and sounds in a playful manner. Either alone, in a band or an orchestra, it helps the children and their parents to decide, which instrument to play. The app also contains a repetition of a rhythmic phrase played by the big band, which can be used and listened to in multiple ways – as a full orchestral sound,

as a single instrumental group with silenced orchestral sound in the background and as a single instrumental group without the orchestral sound background. The recordings feature music composed by Ritvars Garoza. The partnership also led to the creation of the school's visual image as well as in the design of the app. The app can be downloaded from "App Store" and "Google Play".

Zinot, ka dažādas mobilās lietotnes bērniem skolas vecumā ir iemīļots jaunumu testēšanas rīks, vecāki, kas vēlas savu bērnu iedvesmot uzsākt mācības mūzikas skolā, turpmāk var izmantot jaunradīto "A Sound of Band" un izmēģināt – vai šī lietotne bērniem ir saistoša vai nē?



Lejuplādē lietotni arī Tu un uzzini, kā, piemēram, skan saksofons! Papildīni zināšanas, izlasot pievienotos mūzikas instrumentu aprakstus!



Vēlies uzzināt kā skan bungas, šķīvji – atsevišķi un orķestrī? Lejuplādē "A Sound of Band"!



Hei, Tev šķiet, ka kāda mūzikas instrumenta apguvi esi jau nokavējis? Izmanto mobilo lietotni un uzzini par mūzikas instrumentu apguves iespējām, kā arī saņem iedrošinājumu: īstais laiks sākt muzicēšanu ir tad, kad rodas patiesa vēlme to darīt!



Skolas audzēkņi iesaistījās ne tikai aplikācijas veidošanā un skaņu ierakstos, bet arī publicitātes pasākuma interneta tiešraides plānošanā un norisē, apgūstot apskaņošanas, gaismas dizaina un tiešraides režijas prasmes. Tā tika iegūta gan izpratne par kultūras produkta izveides procesu, gan iemaņas, kā panākt, lai jaunradītā iespēja sasniedz savu adresātu.



Meitenes nebija vienaldzīgas pret mūziķiem “Bītlu” laikā, un tādas nav arī tagad – orķestris skan vērienīgi un izskatās iespaidīgi. “Ventpils Bigband” koncerta tiešraides laikā bērni un jaunieši – gan klātienē esošie, gan neklātienē citur Latvijā un pasaulē – varēja uzzināt par jauno lietotni un tās sniegtās iespējas tūdaļ arī izmēģināt, lai, iespējams, izvēlētos arī savu nākamo mūzikas instrumentu.



Guntis Kaģis, Ventspils Mūzikas vidusskolas Mūzikas tehnoloģiju izglītības programmas audzēknis:

“Interneta tiešraide bija kaut kas jauns. Interesanti bija veidot ierakstu pašu spēkiem. Tiešraide un lielais pasākuma apmeklētāju skaits pieprasīja papildus atbildības uzņemšanos. Gandarīja pasākuma apmeklētāju interese – klātesošie jaunieši lejuplādēja aplikāciju un sāka ar to darboties”

Aldars Šagžijevs, projekta koordinators:

“Projekta galvenā vērtība ir pieredze darbā ar tehnoloģijām, skatuves gaismas dizainu, sadarbībā ar citādu organizācijas kultūru – cilvēkiem, kuri ikdienā strādā ar starptautisku kompāniju menedžmentu. Jauna pieredze gūta, kļūstot par informācijas tehnoloģiju gigantu – “Google” un “Apple”, klientiem. Bet vissvarīgākais ieguvums ir audzēkņu iedvesma, gatavojot interneta tiešraides pasākumu. Šīs emocijas ir projekta ilglaicīgs devums.”

Partneri:

Partners:

**Rīgas Dizaina un mākslas vidusskolās
Keramikas izstrādājumu dizaina un
Reklāmas dizaina izglītības programmas**

Educational programmes "Ceramic Design" and
"Advertisement Design" of Riga School of Design and Art

**Rīgas Uzņēmējdarbības koledžas
Komercczinību izglītības programma**

Educational programme "Commerce"
of Riga Business College

"Vaidava Ceramics", SIA

"Vaidava Ceramics", Ltd.

"Stora Enso Packaging", SIA

"Stora Enso Packaging", Ltd.

Kurzemes piekrastes zvejniekiemu viesu nami

Guest houses in the coastal fishing villages of Kurzeme

Fakti:

Facts:

140 trauki
dishes

14 zīmolu stāsti un iepakojuma dizains
brand stories and packaging designs

legūst visi

Everybody

Benefits



Design Education + Business Education + Industry





Kopdarbam dažādos tā posmos apvienojās vairāki sadarbības pāri: audzēkņi no vienas skolas divām programmām, divas izglītības iestādes, skolas un uzņēmumi, ražotāji un lietotāji. Veiksmīgā sadarbībā tapa keramikas darbi – māla bļodas un vāzes, kā arī ikdienā un svētku reizēs lietojami trauki, kuru izveidošana iedvesmota no piejūras reģiona dzīvesveida un ēšanas paradumiem. Vairākiem no radītajiem darbiem piemīt potenciāls kļūt par Latvijas identitātes zīmi. Elīzas Sakniņas izstrādātā trauku grupa “Jūra” jau tikusi pamanīta un ir ieguvusi prestižo apbalvojumu “Gada balva dizainā 2015”.

In various stages of the collaborative work, different partnerships runned by pairs were formed: students from two different programmes of the same vocational school, two educational institutions, schools and businesses, manufacturers and consumers. In this successful collaboration, ceramic products were created - clay bowls and vases, as well as tableware for everyday and festive occasions, which were inspired by the coastal lifestyle and eating habits. Some of the creations even have a potential of becoming symbols of the Latvian national identity. For example, the set of dishes “The Sea” created by Elīza Sakniņa has already won the prestigious “Annual Design Award 2015”.

Lieliska rezultāta sasniegšanai lieti noderēja kopīgi veiktā paplašinātā izpēte – tika izzināta māla ieguve un tā sagatavošanas process ražošanai, analizēts keramikas izstrādājumu tirgus pieprasījums, trauku lietošanas paradumi, lokālā ēšanas kultūra, viesu namu prakse ēdiena servēšanā un trauku izgatavošana profesionālā ražotnē. Augstvērtīgu produktu tapšanā īpaši nozīmīgs bija pieredzējušo meistarū un dažādu jomu ekspertu nesavtīgais devums. Praksē saņemtais zināšanu, prasmju un iemaņu kopums skolu audzēkņiem palīdzēja izprast dizainu kā komplicētu procesu, kurā ieguvēji ir visi dalībnieki.

What ensured such excellent outcome was the collectively conducted research – clay as a material was studied, the process of its preparation for production was examined, the ceramic market demand of the products was analysed, the dish using habits, local eating habits and guest house practices in food serving was observed and finally clay production in a professional manufacturing facility was analysed. What played an important role in the creation of high-quality products was the contribution of experienced craftsmen and subject matter experts from various fields. The knowledge and skills gained in practice allowed the students to acknowledge design as a complex process, in which everybody benefits.



“Lielajā virpošanas skolā” topošie keramiķi un uzņēmēji kopā mācījās, kā veidojas trauku forma, un izzināja virpošanas noslēpumus. Viena no skolotājājām bija “Vaidava Ceramics” meistare Gunta Mika.

Pirms jaunie keramiķi radīja idejas un veidoja pirmās trauku skices, topošie uzņēmēji veica rūpīgu keramikas pieprasījuma izpēti – vāca un analizēja datus, apkopoja rezultātus. Izrādījās, ka visvairāk iecienītas ir māla bļodas un vāzes. Ņemot vērā aktuālās tirgus tendences, jaunie dizaineri ķērās pie darba: vizualizēja savu iecerī un skices atrādīja nozares profesionāļiem. Darbu izvērtēja “Vaidava Ceramics” pārstāvji Miks Balodis un Guntars Sticers.



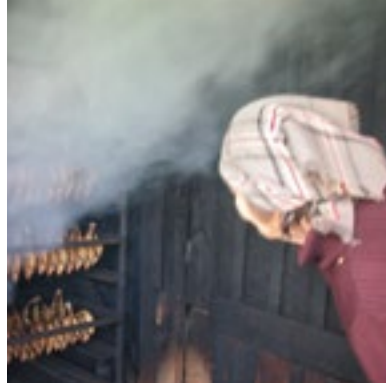
Kas notiek ar ideju, kad tā jāievieš dzīvē? Kā izmantot ražošanas tehnoloģijas un iespējas, nezaudējot dizaina iecerī? “Vaidavas Ceramics” speciālisti vērtēja un deva padomus, kā pielāgot formu ražošanas procesam, – no kā jāatsakās, kas jāpapildina, kas jāracionalizē.

Pirmais sadarbības posms visām iesaistītajām pusēm noslēdzās ar apjomīgas izstādes atklāšanu RDMV izstāžu zālē, kurā dalībnieki demonstrēja savu veikumu. Ekspozīcijā profesionālās ražotnes izstrādājumu kolekciju lieliski papildināja sadarbībā ar uzņēmumu tapušie jauno keramiķu darbi, topošie uzņēmēji iepazīstināja ar keramikas jomā veiktajiem pētījumiem, savukārt reklāmas dizaina programmas audzēkņi bija parūpējušies par izstādes iekārtojumu.

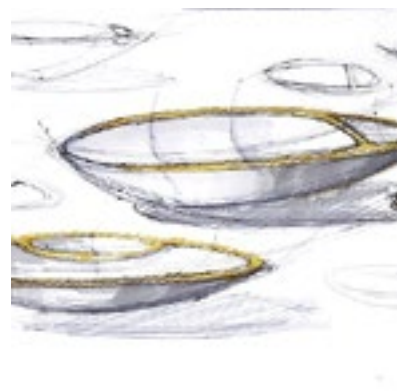


Pēc audzēkņu skicēm rūpnīcā tika uzvirpoti trauki. To pulēšanas noslēpums izrādījās pavisam vienkāršs: lai iegūtu perfekto, spīdīgo neglazētā māla virsmu, to ātri jāberz ar jauniem, mikstiem polietilēna maisiņiem. Kad trauki bija uzpulēti, tos vēl sagaidīja glazēšana un dedzināšana.





Lieliski aizsākusies sadarbības ideja turpinājās ar nodomu izveidot jaunu ražošanai paredzētu trauku grupu. Keramikas nodaļas audzēkņi vasaras prakses un rudens semestra laikā aktīvi meklēja piemērotākos risinājumus. Lai varētu tapt īpaši zivju servēšanai un ēšanai paredzēti trauki, tika izzināts piejūras dzīvesveids un tradīcijas – zvejniecībā, kūpināšanā, ēšanā.



Sadarbība ar vaidaviešiem turpinājās, strādājot pie trauku grupas zivju servēšanai “Jūra” – Elizas Sakņiņas diplomdarba– izveides.



Trauki nonāca arī pie to īstajiem lietotājiem. Pirmie vērtētāji, protams, bija tie, kas no zivīm kaut ko saprot, – zvejnieki.



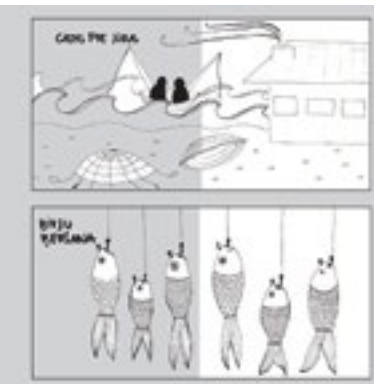
Dženetas Marinskas vadītajā viesu namā “Ūši” vienlaikus notika trauku dizaina iepazīšana, mielošanās ar tikko kūpinātām butēm un aptaujas anketu aizpildīšana. Patīkams darbs kopā ar brīnišķīgu atpūtu sēnāk, ja jūra ir turpat blakus.



Jauno keramiķu paveikto atzinīgi vērtēja arī ēdiena servēšanas profesionāļi: Ernests Rubīns no kafējnīcas "Osiris", Edijs Eihmanis un Kristaps Žilinskis no restorāna "Kolekcionārs".



Viens no krāšņākajiem notikumiem risinājās Košragā, kur trauku autori viesojās pie "Pitagu" saimnieces Signes Dišleres. Tur dārzā pie zivju kūpinātavas tika klāts galds, pasniegtas karstas butes un zāļu tēja. Kamēr citi mēlojās, tikmēr autori centās arī atpazīt katrs savu darbu.



Reklāmas dizaina programmas audzēkņi Rutas Linītes vadībā strādāja pie trauku iepakojuma grafiskā dizaina. Jaunie dizaineri piedāvāja vairākus motīvus: tradicionālus – zivis, tīklus, jūru, un ne tik tradicionālus –, piemēram, rokas, kas kā vienojošs elements rasts trauku veidošanas, zivju ēšanas un skiču izgatavošanas procesā. Daļai no jaunradītajiem traukiem tika izstrādāti arī informatīvi bukleti, kuros ievietoti attēli un vēstīts par izveides iecerī, autoriem un uzņēmumu "Vaidava Ceramics".



Jūra
TRUKU GRUPA

STATĪS

8



LIELAIS LOMIS IR MĒLU

8



JŪRA, MŪTULO

8



KERAMIS KLĀI

8

888888888888888888



CIEMA LAUČIŠ MĒSTĀS

8

888888888888888888



LARI, KA IR PIEMĒROTAS FORMAS ĒRVIŠ

8



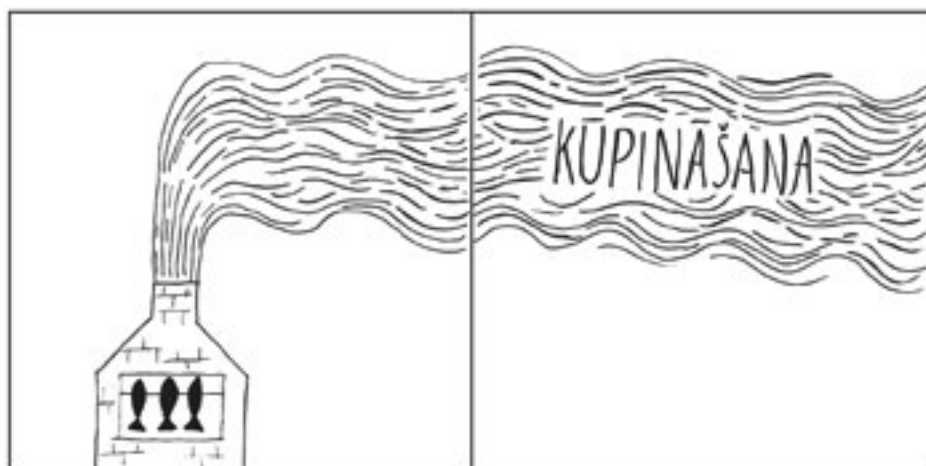
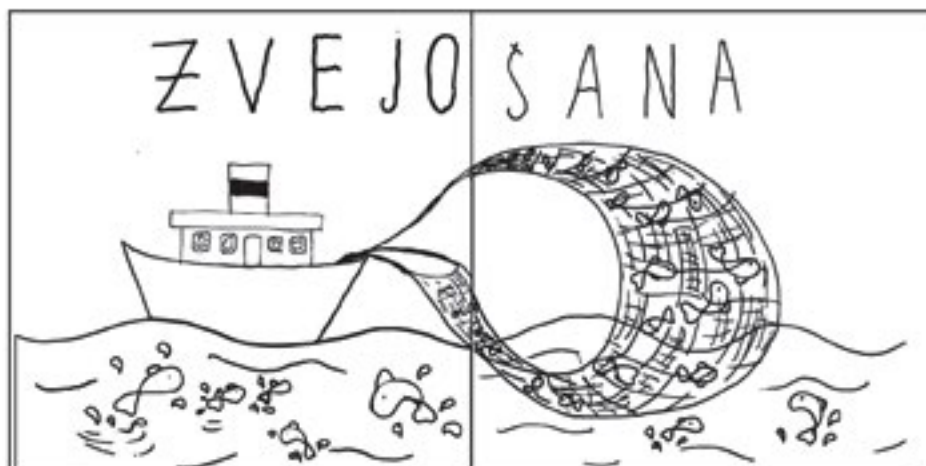
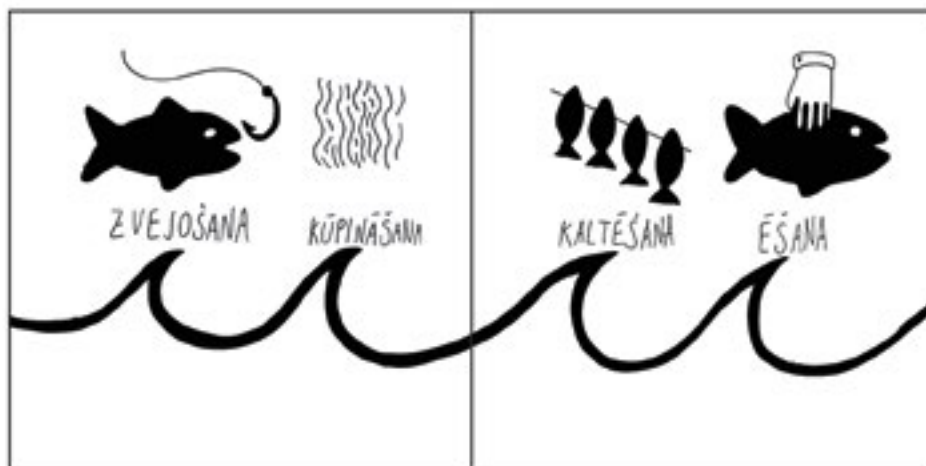
ZVEJAS TIKLI, GATAVĒRA DAUDA

8



LARU APĒTĪTĪ, JŪRAI

8



Inese Pētersone, Rīgas Dizaina un mākslas vidusskolas (RDMV) keramikas izstrādājumu dizaina izglītības programmas vadītāja:
"Tika īstenota pilnvērtīga sadarbība starp skolām, ražotājiem un patērētājiem. Audzēkņi iesaistījās ražošanā, ražotāji – mācību procesā, notika auglīga trīspusēja saruna starp idejas autoru, ražotāju un patērētāju."

Agija Batarāga, RDMV Reklāmas dizaina programmas audzēkne:
"Esmu pateicīga par šo iespēju – piedalīties *RaPaPro* projektā. Uzskatu, ka projekts ir unikāls ar to, ka dod lielisku iespēju izpausties radošiem jauniešiem, kā arī ļauj savas teorētiskas zināšanas pielietot praksē. Bija ļoti interesanti vākt izpētes materiālu, pētīt latviskās tradīcijas."

Sandija Kalniņa, RDMV Reklāmas dizaina programmas audzēkne:
"*RaPaPro* bija laba iespēja mācību procesa laikā iesaistīties reālā projekta darbībā, veidojot iepakojuma grafiku."

"Iegūst visi" bija patiens, dokumentēts stāsts par to, ko parasti neiedomājamies brīdī, kad iegādājamies jaunus traukus, – par to, cik daudz cilvēku zināšanas un pūliņi bijuši iesaistīti, lai rūpīgi izstrādātās dizaina idejas iemiesotos izvēlētajās lietās un padarītu tās mums tīkamas.

Miks Balodis, "Vaidava Ceramics" vadītājs:

"Tā kā sociālajos medijos bieži tika publicēta informācija par projekta gaitu, tad par jauno produktu līniju esam jau saņēmuši pozitīvas atsauksmes no saviem Latvijas un ārvalstu klientiem. Tas ļauj cerīgi raudzīties uz produkta potenciālu tirgū."

Signe Dišlere, Košraga viesu nama "Pitagi" saimniece:

"O, tas tik ir trauks! Tāds latviešu pamatīgums! Cienīgs – gan svars, gan lielums, labi der servēšanai, lieliski izskatās ansamblī. Paldies par sadarbību, par pozitīvo atgriezenisko saiti!"

Marta Drēska, RDMV Reklāmas dizaina programmas audzēkne:

"Mān bija liels prieks, ka mums kā skolniekiem tika dota iespēja sadarboties ar profesionāļiem un veidot grafisko identitāti trauku grupai "Jūra". Ideja par to, ka šis ir mūsu pirmais klients un ka mūsu veikumu varētu redzēt veikalos Latvijā, mani iepriecina, motivē censties un sasniegt to labāko."

RDMV Keramikas izstrādājumu dizaina izglītības programmas **audzēkņi**:

"Šis projekts mums deva iespēju iepazīties ar keramikas dizaina daudzpusību – radošo, ražošanas un pilnīgi mums svešo pārdošanas aspektu, kā arī apgūt jaunās keramikas tehnikas. Bija interesanti – ekskursijas, radošās darbnīcas, jaunas lietas mācību procesā. Paldies par iespēju piedalīties!"

Partneri:

Partners:

Jaņa Rozentāla Rīgas Mākslas vidusskola

Jānis Rozentals Rīga Art High School

Ieslodzījuma vietu pārvalde

Latvian Prison Administration

Iļģuciema cietums

Iļģuciems Prison

Fakti:

Facts:

29

gleznas

paintings

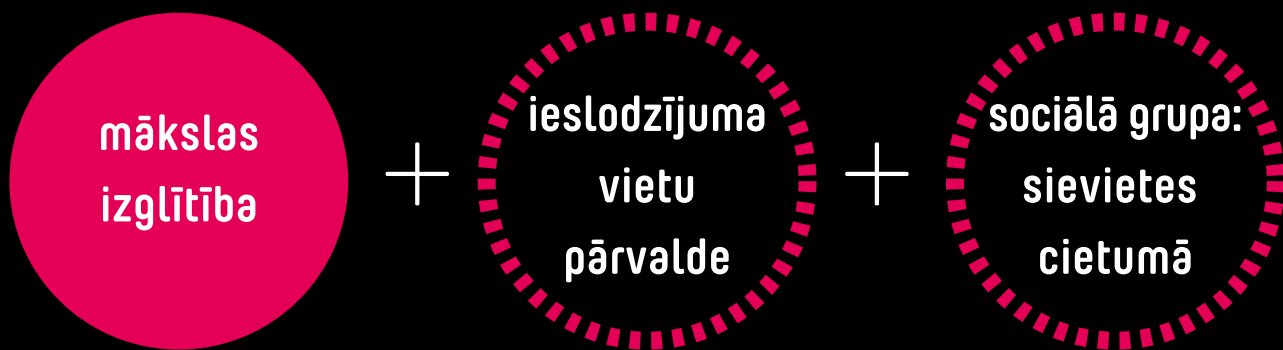
11

rotas

pieces of jewelry

**Māksla
pieder
tautai**

Art Belongs
to the People



Art Education + Prison Administration + Social Group: Women In Custody





Topošo mākslinieku un ieslodzījumā esošo sieviešu unikālā pieredze iesākās ar portretu gleznošanu pēc iespaidiem, kas radās, izlasot no svešiniekiem saņemtās vēstules. Uz audekliem tapa jauno mākslinieku iztēlē uzburti vēstuļu rakstītāju tēli, ar kuru prototipiem sastapšanās klātienē, gleznojumu izstādes atklāšanas laikā, izvērtās par emocionāli piesātinātu brīdi abām pusēm: gan portretētājiem – vēstuļu lasītājiem, gan ieslodzītajām – vēstuļu rakstītājām. Mākslas klātbūtne saskarsmē ar citādo vēlreiz apliecināja, ka tā ir tas brīnišķīgais konteksts, kas, savstarpēji bagātinot, spēj tuvināt visdažādākos cilvēkus. Gūtā pozitīvā pieredze dalībniekus

The unique experiential collision of the future artists and women held in custody began with painting portraits based on the impressions that arose after reading the strangers' letters. It was once again confirmed that, when in contact with the different, the presence of art becomes a blissful context which mutually enriches and brings together the most different people. The positive experience gained inspired the participants to take the next step of cooperation, so they materialized the idea of a common Renaissance statement. The influence of the revitalizing

iedvesmoja nākamajam sadarbības solim, un radās vēlēšanās iedzīvināt ideju par kopīgu renesanses laikmeta izziņu. Ietekmējoties no cilvēka pašapziņu atdzīvinošās kultūras mantojuma, kopdarbā tika radīti patiesas apbrīnas vērti renesanses stilistikā darināti portreti un modes aksesuāri. Apgaismības ideju caurstrāvotās kultūras ietvars visus procesā iesaistītos rosināja apzināties personības vērtību un apjaust sievišķīgā daiļuma spēku. Uzdrošināšanās iziet ārpus ierastās vides katram dalībniekam sniedza iespēju atklāt jaunas savas personības šķautnes un visiem kopīgi radīja izdevību paplašināt savstarpējās saprašanās iedomātās robežas.

cultural heritage of a person's self-esteem led to a common creation of fascinating Renaissance-style portraits and fashion accessories. The cultural framework permeated by the notion of Enlightenment encouraged all the participants to realize their personal value and the overall power of feminine beauty. The participants dared to go beyond what may be considered as their usual environment and were provided an opportunity to discover new aspects of their personality and expand the imaginary boundaries of mutual understanding.



Nekad vēl nebija bijis, ka portrets jāglezno, modelim klāt neesot, – izlasot no svešinieka saņemtu vēstuli un iztēlē uzburot tā veidolu.



Sarežģītais un vienlaicīgi arī intriģējošais gleznu tapšanas process bija neparasta pieredze gan topošajiem māksliniekiem, gan nebrīvē esošajām sievietēm.



Par emocionālu kulminācijas brīdi izvērtās mākslinieka un iztēlotā modeļa sastapšanās uzgleznoto portretu izstādes atklāšanās.

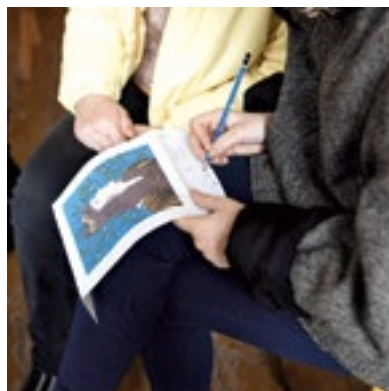
Pēc izskata esmu ļoti simpātiska meitene ☺,
smaidīda, man visu laiku ir labs garastāvoklis
visu laiku visus veicinu ☺ Raksturs man
īpašs, es esmu mīcīga, tāma, laba, jaute
ļoti liels pedants, man visam ir jābūt savā
Man ļoti patīk mīcīna, es uzraugu ar mīcīna
mīcīnāls cilvēks ☺ Man ir lielas būnas
ļoti gari būni mati, mati garums līdz paku
būnas, augums 1,64cm, nazi smuki pieksti
saziēt apala, 68kg. Pēc rakstura esmu ļoti
sevam atteikt ☺, vēnācē palīdzēšu ☺ Es
lejoju un visus smīdīnu, esmu ļoti jaute
ajag arī ļoti nopietna. Es esmu ļoti aktīva
visādos pasākumos ☺ Esmu aktīva visu
a vaiga esmu arī mīcīga ☺ Mans hobijs



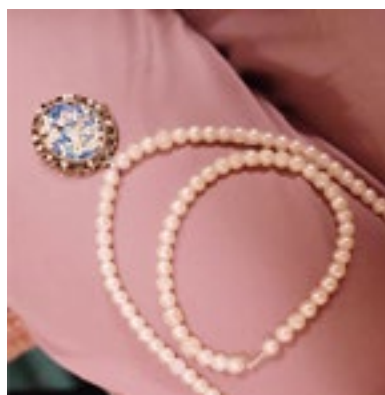
Kopdarba otrajā daļā jaunie gleznotāji ieguva vērtīgas prasmes – apguva renesanses laika glezniecības tehnoloģiju un temperas krāsu pagatavošanu, savukārt ieslodzījumā esošās sievietes iemācījās darināt rotas.



Rotāšanās un sava atspulga ieraudzīšana gleznā ir viņu iespēja pārtapt – gan tiešā, gan pārnestā nozīmē – un kaut uz brīdi izkļūt ārpus savas līdzšinējās dzīves ietvara.



Kopdarbība un sarunas – audzēkņiem tā ir iespēja iziet ārpus ierastās radošās vides un skolas uzdevumiem, saprast, kā māksla var ietekmēt cilvēku un mainīt viņa dzīvi uz labu, ieslodzījumā esošajām sievietēm tas ir apliecinājums tam, ka viņas joprojām ir sabiedrības daļa un mūsu uzmanības vērtas.







Ieva Taranda, projekta vadītāja:

“Projekts “Māksla pieder tautai” ir svarīgs abām iesaistītajām pusēm. Esam kļuvuši gudrāki un atklājuši sevi brīnumainu spēku – varam palīdzēt! Tā ir vissvarīgākā atziņa. Ar savu darbu varam ievirzīt dzīves nomāktu cilvēku dienas ritumu citās stiedēs. Māksla tiešām pieder tautai – tas, kas mums patīk, un arī tas, kas nepatīk. Projekts nostiprināja pārliecību, ka cilvēks, tik pazīstams un neizdibināms, jūtīgs un skarbs, gudrs un nesaprātīgs, ir tik interesants!”

Tija Viksna, Iļģuciema cietuma Kristīgās izglītības audzināšanas programmas “Mīrjama” studijas “R-Adīšana” rokdarbu nodarbību vadītāja:

“Darīnot rotas un aksesuārus, sievietēm bija ne tikai jāapgūst jaunas iemaņas, bet arī jāpārvar nedrošība un pārliecības trūkums par saviem spēkiem un varēšanu. Bija jāiemācās, kā tikt galā ar vilšanos par sīkām neveiksmēm, kā izlabot kļūdas un novest iesākto darbu līdz galarezultātam. Kopīgiem spēkiem paveiktais sniedza gandarījumu un paaugstināja sieviešu pašnovērtējumu.”

Liene Rumpe, Jaņa Rozentāla Rīgas Mākslas vidusskolas (JRRMV) audzēkne:

“Projekts atklāja otras puses realitāti, lika to sajust, mazinot klišeiskumu un nojaucot kaut kādas iedomu sienas. Tas lika pārdomāt un pārvērtēt pilnīgi cilvēciskās lietas, kam varbūt ir mazāks sakars ar mākslu. Mān šķiet, ka māksla šajā projektā vairāk ir kā vidutāja, kas liek vienam otru sādžirdēt.”

*Manš viedoklis par šo projektu ir
vēlnozīmīgi pozitīvs.
Es uzskatu ka tas dod iespēju
cilvēkiem redzēt lietas arī savādākos
veidos.
Pieņēmu mani sāka tas ka mans
autors spēja patiesām atēlot mani
portretā.
Kad ieraudzīju to biju bez vārdiem.
Uzskatu ka šo projektu varig virzīt uz
priekšu vēlnozīmīgi.*

Anne Lunde

Rudīte Losāne, Ilģuciema cietuma kapelāne:

“Notiesātās sievietes nebija tikai modeles, viņas bija iesaistītas procesā, kas deva iespēju apgūt jaunas prasmes. Sievietes ar interesi piedalījās sarunās ar jauniešiem māksliniekiem, vēroja viņus darba procesā un mācījās. Šis tikšanās cietumā, manuprāt, cēla viņu pašapziņu, veicināja sevis pieņemšanu, akceptēšanu. Projekts ir nozīmīgs arī tāpēc, ka ar mākslas starpniecību tiek veidots saskarsmes tilts starp sabiedrību un cietumu, starp topošo radošo inteliģenci un marginālu grupu – likuma pārkāpējām. Sievietēm, kuras pēc soda izciešanas vēlas iekļauties sabiedrībā, tas ir nozīmīgs signāls – ka viņas tiks pieņemtas.”

Estere Betija Grāvere, JRRMV audzēkne:

“Sākumā bija jocīgi, bija bail no viņu izdarītajiem noziegumiem, kas tagad tiek nosodīti vairāku mēnešu vai gadu garumā. Bet ar katru tikšanās reizi barjera starp mēs un viņas pazuda arvien vairāk un vairāk. Viņas vienmēr bija tik priecīgas, kad mēs ieradāmies ar saviem kamolišiem kaklā, it kā joprojām nedaudz bīstoties, bet ar sajūtu, ka visi kopā darām kaut ko lielu. Varbūt šī projekta ietvaros neiemācījos labāk gleznot, bet es no jauna iemācījos cilvēcību, kas man ir vajadzīga.”



Partneri:

Partners:

**Liepājas Dizaina un mākslas vidusskolās
Ādas izstrādājumu dizaina un Tekstila izstrādājumu
dizaina izglītības programmas**

Leather Design and Textile Design
Educational programmes
of Liepāja High School of Art and Design

Tautas lietišķās mākslas studiju "Liepava"

Fine Art Studio "Liepava"

"Blue Shock Bike", SIA

"Blue Shock Bike", Ltd

Fakti:

Facts:

10

somas elektroriteņa barošanas blokam

bags for the power supply
of electric bicycles

2

riteņbraucēju aksesuāru komplekti

[cepure, cimdi, šalle, stulmeņi]

cyclist accessory collections
(hats, gloves, scarves and knee pads)

1

pleds / apmetnis

throw / cloak

Mūsdienu pūrs

Aksesuāri riteņbraucējiem

Contemporary Dowry

Accessory for Cyclists



Design Education + Crafts + Innovative Business





Prasmju, zināšanu apmaiņai un nodarbinātības problēmas risināšanai kopdarbā vienojās topošie dizaineri, lietišķās mākslas meistares, elektrovēlspēdu ražotāji un bez algota darba palikusi "Liepājas metalurga" bijusī ceļamkrāna operatore Gaida. Savstarpēji pārņemot zināšanas, prasmes un nesavtīgi daloties pieredzē, kopīgi tika radītas vairākas riteņbraucēju aksesuāru kolekcijas, kuras pašas veidotājas jau nodēvējušas par mūsdienīgu pūru. No ādas ir tapuši pretduļļu stulmeņi riteņbraucējiem un ritenim piesprādzējamās somiņas, bet no tekstila – aksesuāri braucēja drošībai un siltumam.

Future designers, artisans, craftswomen, manufacturers of electric bicycles joined their forces with Gaida – an unemployed crane operator, who used to work in the metallurgical company "Liepājas metalurģs" – with an aim to exchange different skills and knowledge and to solve the issue of unemployment. This mutual exchange of knowledge, skills and experience led to the creation of several cyclist accessory collections. The creators themselves describe these accessories as a contemporary dowry. Leather bags and knee pads, which protect from mud, as well as warming and protective textile accessories, are just part of the design products created within the scope of the project.

Pirmajā tikšanās reizē kopīgi tika noskaidrots, ka jaunajām dizainerēm interesētu iemācīties senās amatu prasmes, bet pieredzes bagātajām meistarēm noderētu zināšanas par dizainu un jaunajām tekstila tehnoloģijām, savukārt, Gaida labprāt brīvo laiku veltītu rokdarbu apguvei, lai vēlāk ar jauniegūtajām prasmēm varētu pelnīt naudu.



Darbojoties kopā ar dizaina skolas audzēkņiem un amatniecēm, Gaidai radās plašas iespējas izvēlēties, kādas no prasmēm apgūt, – adīšanu, ādas apstrādi, apdruku, aušanu vai eksperimentus ar mūsdienīgiem materiāliem un tehnoloģijām.



Ejot līdzī laukam, pieskaņojoties ātrajam dzīves ritmam, arī amatnieces domā, kā rokdarbus varētu paveikt ātrāk un kā izveidot modernas, praktiskas un pieprasītas lietas. Tāpēc jaunu tehnoloģiju apguves iespēja viņām nāca tieši laikā.



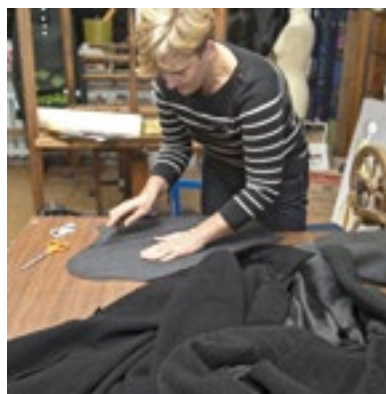
Vienam no inovatīvajiem Liepājas produktiem – “Blue Shock Bike” elektriskajiem riteņiem – noderīgi būtu aksesuāri riteņbraucējiem.



Tautas lietišķās mākslas studijas “Liepava” meistares Aija un Ilze neslēpa zem pūra ne pašu darinātās lietas, ne amata prasmes – izrādīja gan savas austās un adītās segas, gan smalkos pārļojumus.



Tekstila un ādas apstrādes amata prasmes transformējās lietotājam ļoti vajadzīgās ikdienas lietas.





Lai arī reti kuram šajos laikos ir tāda pacietība, kāda nepieciešama tik smalku darbu izpildīšanai, un reti kurš var samaksāt par tik ilglaicīga darba rezultātu, tomēr skolas audzēkņi vēlējās sastrādāties ar amatniekiem un noskatīt viņu amata prāsmes un knifus.



Ar to, kas iznācis, visām iesaistītajām pusēm bija iespēja palielināties kopdarba noslēguma pasākumā. Tirdzniecības centrā "BAATA", iesaistot apmeklētājus, jaunradītie riteņbraukšanas aksesuāri tika pārbaudīti un atzinīgi novērtēti.

Apvienojot dizaina un senās amatniecības pieejas, modernie riteņbraucēji ir tikuši pie silta, ērta un risinājumā oriģināla ekipējuma sluktiem laikpāstākļiem.

Ilze Škuberte, Tautas Lietišķās mākslas studijas "Liepava" daiļamāta meistare:

"Tā bija iespēja mainīt darba vidi, dalīties ar savām idejām, uzklaustīt citus. Dažbrīd likās, ka izpētes un dizaina projektēšanas sesijas ir pārāk laikietilpīgas, bet vēlāk, kad ieguldītais darbs vainagojās ar gala rezultātu, bija gandarījums, un es sapratu, kāpēc tas bija vajadzīgs."

Gaida, bezdarbniece:

"Bija ļoti interesanta socializācija. Guvu ieskatu dažādos amatniecības veidos un tehnoloģijās."

Artis Daugins, firmas "Blue Shock Bike" pārstāvis:

"Sadarbības process bija pozitīvs, un ir tapušas arī jaunas ieceres."

Sandra Zāle-Zālite, Liepājas Dizaina un mākslas vidusskolas (LDMV) Tekstila izstrādājumu dizaina izglītības programmas vadītāja:

"Process bija interesants. Sākumā nebija viegli atrast sadarbības partnerus un noformulēt darba uzdevumu: ko tad mēs īsti darīsim? Esam guvušas jaunu pieredzi, kā veidot komandu no pilnīgi atšķirīgiem sadarbības partneriem. Ideju bija daudz, bet ne visas tika realizētas. Domāju, ka tās būs impulsi turpmākai sadarbībai."

Līga Vaičule, LDMV Ādas izstrādājumu dizainaizglītības programmas audzēkne:

"Izveidojās jauna pieredze, strādājot kopā ar pasūtītāju. Sadarbības laikā nostiprinājās mācību procesā apgūtās zināšanas un prasmes. Veidoju ideju pieteikumus un maketus, līdz nonācu pie gatava rezultāta, kas paver ceļu tālākai sadarbībai."

Sandija Brikmane, LDMV audzēkne:

"Piedaloties projektā, bija iespēja radoši pilnveidoties, kā arī apgūt jaunas zināšanas, kuras arī turpmāk izmantošu radošajā procesā. Darbs projektā ļāva iepazīt jaunus cilvēkus, veidot sadarbību un citādāk paskatīties uz resursiem, kuri mums ir pieejami."

Tā kā puīši vairs ar zirgiem nejāj, bet pārsvarā ir pilsētnieki – riteņbraucēji, tad meitām pūrs tagad jāpieloka ar pavisam citām lietām. Tāpēc tapa elektroriteņa barošanas bloka somiņa, cepure, cimdi, pretlietus apmetnis ar atstarotājiem, villaine vēsām laikam un pret dubļu stulmeņi riteņbraucējam.



Partneri:

Partners:

**Liepājas Dizaina un mākslas vidusskolas
Vizuālā tēla stilistu un Apģērba dizaina
izglītības programmās**

Educational programmes
Wardrobe Stylist and Clothing Design
of Liepaja School of Design and Art

Liepājas Valsts 1. ģimnāzijas 8.d klase

Liepaja State 1st Gymnasium (Grade 8D)

Tirdzniecības centrs "BAATA"

Shopping Center "BAATA"

Fakti:

Facts:

3

apģērbu kolekcijas

clothing collections

Liepājas stils

Style
of Liepaja



Design Education + Teenagers + Public Space





Liepājās topošie vizuālā tēla stilisti un apģērba dizaineri, sadarbojoties ar tirdzniecības centru, pusaudžu sociālās iekļaušanās veicināšanas nolūkos 8. klases skolniekiem deva iespēju iegūt interesantu un vērtīgu pieredzi individuālā tēla veidošanā. Pusaudži mācījās, kā, izmantojot radošu drosmi un attapību, izveidot savam vecumam atbilstošu

grimu, matu sakārtojumu un aksesuārus, kā arī guva nepieciešamās iemaņas, lai, neieguldot naudu, spētu izveidot sev stilīgu apģērbu. Jauniešiem, dedzīgi iesaistoties pusaudžiem tik aktuālās problēmas risināšanā, kopdarbā izdevās izveidot tik tiešām īpašu un aktuālu Liepājas stilu.

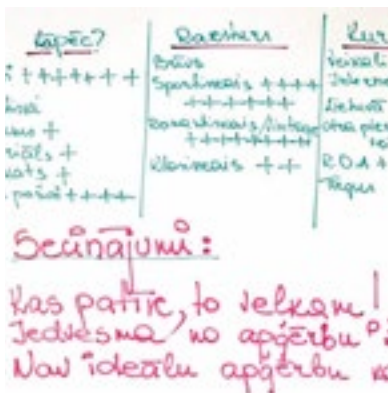
Young wardrobe stylists and clothing designers from Liepāja in cooperation with a shopping center gave eighth grade students the opportunity to obtain an interesting and valuable experience in creating one's visual image and thereby promoting social inclusion amongst adolescents. Teenagers learned how to select age appropriate make-up, hairstyle and accessories,

using their creativity and agility. Furthermore, they acquired useful knowledge for creating stylish outfit without spending any money. Young people, passionately engaging in this topical issue for teenagers, joined forces in creating a unique and modern style of Liepāja.



Sarunās noskaidrojās, ka sava individuālā stila izveide pusaudžiem ir ļoti aktuāla, atklājās arī, kādas šajā ziņā ir viņu vēlmēs un kādi – ierobežojumi. Jaunie cilvēki atzina, ka dažkārt draudzības veidošanā svarīgs esot ārējais izskats un ka nemitīgi mainīgā pasaulē arī viņiem nereti gribas kaut ko jaunu, bet biežiem pirkumiem vecāku finansiālās iespējas ir pārāk ierobežotas.

Kad bija izzināts katras ģimnāzijas skolnieces personīgais ģērbšanās stils, mīļākās krāsas, ieradumi un vaļasprieki, kopīgi tika projektēts jaunais apģērbs, plānoti realizācijai nepieciešamie darbi un izmaksas.



Vērā ņemamus uzlabojumus savā vizuālajā veidolā var panākt arī bez vai ar ļoti nelieliem naudas izdevumiem, ja vien ir uzņēmība, iztēle un prasmes. Šajā jomā radoši un izglītoti ir LDMV Vizuālā tēla stilistu un Apģērbu dizaina izglītības programmu audzēkņi. Ar viņu zināšanām pietiek, lai gandrīz ne no kā radītu stilīgu apģērbu un pārliecinošu koptēlu.



Akcija "Purinām skapjus" ieguva plašu atsaucību. Visiem ļābi zināms, ka tik daudz apģērbu netiek novalkāti, daži pat ne reizi netiek uzvilkti, tāpēc sarīkotais pasākums vērtējams arī kā ilgtspējīgas domāšanas ierosme un praktisks apliecinājums.

Tirdzniecības centrs "BAATA" bija lielisks partneris. Radošajām darbnīcām piešķirtās telpas bija plašas un piemērotas kā darba procesam – modelēšanai, šūšanai un apdrukai –, kurā no lietošanā bijušiem apģērbiem tika izveidotas jaunas lietas, tā arī zinātkāro un līdzdalīgo interesentu klātbūtnei. Pasākumā katram apmeklētājam bija iespēja turpat uz vietas izveidot savu jauno stilu, gan izgatavojot apģērbus, gan saņemot konsultāciju sava vizuālā tēla veidošanā.



Radošajās darbnīcās apģērba veidošanā iesaistījās abu skolu audzēkņi un skolotāji. Darba procesā notika radoša improvizācija, un nereti iepriekš skicēto projektā paredzētais atbilstoši apstākļiem un noskaņojumam mainījās.



Daudzi redizainētie apģērbi izdevās tiešām lieliski un ir unikāli eksemplāri, bet daži pat veido ansambļus vai kolekcijas. Tas viss nupat radās Liepājā, tāpēc pamatoti ir saucams par Liepājas stilu.

Prieks bija liels, kad no modes izgājusi kleita pārtapa
par mūsdienīgiem, kupliem svārkiem, neizteiksmīgs
džemperis – par stilīgu jaku, bet džinsa auduma jaka
ieguva romantisku un modernu mežģīņu aplikāciju.



Rīga Jaunskalže, Liepājas Valsts 1. ģimnāzijas

7. klases audzinātāja:

“Projekta aktivitātes bija ļoti vērtīgas ne tikai jauniešiem, kuri vēlas dzīvi saistīt ar mākslu vai stilistikku, bet visiem, jo deva iespēju paskatīties uz sevi no malas un saprast, cik liela nozīme ir ārējam tēlam un kā to pareizi veidot.”

Normunds Vamzis, Liepājas Dizaina un mākslas vidusskolas

(LDMV) Apģērba dizaina izglītības programmas vadītājs:

“Visnotaļ laba un unikāla pieredze darbā ar jauniešiem, kurā process ir tikpat būtisks kā gala produkts. Sadarbība, kas palīdz integrēt dažādus sociālos slāņus, izzināt, izprast, risināt viņu problēmas, aktualitātes, vēlmes. Tā ir laba un attīstāma sociālā dizaina forma, kas tomēr prasa arī komunikācijas prasmes, uzņēmību, motivāciju un pieredzi.”

LDMV Vizualā tēla stilistu un Apģērba dizaina

izglītības programmu **audzēkņi**:

“Šī projekta laikā esam iemācījušās strādāt komandā, uz klausīt visu viedokli un nonākt pie kopsaucēja, kā arī komunicēt ar dažādu auditoriju pārstāvjiem. *RaPaPro* bija īsts izaicinājums gan mums, gan arī ģimnāzijas skolniecēm, jo nekad iepriekš nebijām redzējušās un bija sarežģīti iegūt meiteņu uzticību. Projekta beigās ģimnāzijas meitenes bija ļoti gandarītas par padarīto, jo uzzināja daudz ko jaunu un iemācījās skaļi paust savu viedokli.”



Partneri:

Partners:

Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskola

Rezekne Art and Design Secondary School (RMDV)

Jāņa Ivanova Rēzeknes Mūzikas vidusskola

Jānis Ivanovs Rēzekne Music School (JIRMV)

Feimaņu pamatskola

Freimaņi Elementary School

Rēznas pamatskola

Rēzna Elementary School

Sakstagala Jāņa Klīdzēja pamatskola

Jānis Klīdzējs Sakstagals Elementary School

Gaigalavas pamatskola

Gaigalava Elementary School

Fakti:

Facts:

964

Saulītes

tiny Suns

Pa saulei

no Miķeļiem
līdz ziemas saulgriežiem

With the Sun

from Miķeļi
to Winter Solstice



Art Education + Music Education + General Education



Kristīne Orsova



Lāsma



Sabine Ceirule



Kristaps Verdins



Edīze Loure



Samantha



Jānis un Ronalds



Vineta



Ervins un Dima



Jānis



Maksimāls Alurko



Nastja



Feimaru pamatskola



Arturs Lūsis



Bitvars Kubeckis



Arija



Tatjana Rastopčina



Kristaps un Arvīds



Artis Kolzovs



Arvīds



Ervīds



Laima E



Viktorsija



Aleksandrs un Arvīds Džakovs



Ruslans



Valentīns Kolesņikovs



Arvīds Reinis un Dalnis



Feimaru pamatskola



Danijs un Arvīds



Kristaps un Arvīds



Intars un Daniels



Feimaru pamatskola



Arvīds Reinis



Arvīds Reinis un Dalnis



Slavika



Arvīds Reinis



Agnese Butule



Viktorsija



Feimaru pamatskola



Arvīds Reinis



Andrejs



Kaspars un Alona



Arvīds Reinis un Dalnis



Lāsma



Alīna Māļova



Bamba Bertane



Beģis



Santa Rička



Ilze Asače



Raivo un Jānis



Beģis



Arvīds Reinis



Arvīds Reinis



Arvīds Reinis



Arvīds Reinis



Arvīds Reinis



Kristaps



Arvīds Reinis un Dāvis



Feimaru pamatskola



Pusotrs simts uz audekliem uzgleznotas mazās saulītes, kas apvienotas vienā lielā Saules gleznojumā, iemācītās Saules dziesmas, izdejoti Saules raksti, Latgales tradīciju galdā formā izveidots un Rēzeknes novada viesu namos pieejams skolēnu skatījums uz tradicionālajām vērtībām – tā ir tikai neliela daļa no visa, ko iesaistītie kopā paveica, veidojot sadarbību starp dažādām iedzīvotāju

grupām un paaudzēm, lai jauniešus rosinātu radoši un inovatīvi izmantot kultūras tradīcijas. Saules daudzināšanas pasākumi – radošās darbnīcas un svētki, kas Miķeļdienā notika Feimānos, Veļu laikā – Stoļerovā, Mārtiņdienā – Gaigalavā, Ziemassvētkos – Sakstagalā, – dalībniekiem Saules zīmi ļāva saskatīt ne tikai visapkārt pasaulē, bet arī sevī pašos.

Songs of the Sun learned, patterns of Sun danced and one hundred and fifty tiny Suns painted on canvas in the form of an enormous Sun – that is only a small part of works which present the perception of traditional values by the students of vocational secondary schools of art and music. The cooperation of different social groups and generations encouraged the young people to approach traditions in a creative and innovative manner. This interaction resulted in different chants to the Sun.

Creative workshops and celebrations, which took place in Feimāni during Miķeļi (autumnal equinox), in Stoļerova during the Time of the Spirits (remembrance and honouring of the deceased), in Gaigalava during Mārtiņi (the midpoint between the autumnal equinox and winter solstice) and in Sakstagals during Christmas, allowed the participants to discover the Sun not only in the world around them, but also in themselves.

Savas identitātes saglabāšana un amata prasmju pārmantošana ir būtiska. Iesaistoties saulgriežu tradīciju ritos, pamatskolu skolnieki uzzināja par kultūrizglītības iespējām Rēzeknes Mūzikas un Mākslas un dizaina vidusskolās.



Māls, kas ir sensens podniecības materiāls Latgalē, puisiem izrādījās gana labs, lai tajā iemiesotu savas radošās idejas. Māla pikas pārvērtās saulītēs, un dažs no skatītājiem, raugoties notiekošajā, nosprieda: "Tā ir īsta vīru lieta. Re, kur viņi ir – jaunie Paulāni, Vilcāni, Ušpeļi, Tuči, Vasiļevski...".



Lai arī daudziem bērniem tā bija pirmā saskare ar profesionālajām mākslinieku krāsām un audeklu, krāsu triepieni brīnumaini pārvērtās krāšņās saulītēs – katram tā ir sava un citāda, bet visas kopā veido dižu Saules cienīgu kopumu.



Koka lietu darbnīcā visnaskāk darbojās meitenes, tur saulītes pamazām noklāja eglīšu rotājumus, lai gada tumšākajā brīdī ziemas saulgriežos atgādinātu par to, ka pēc svētkiem Saule sāks ritēt uz gaismas pusi.



Tekstila darbi padevās kā meitenēm, tā puisiem. Tā bija iespēja izmēģināt gan filca velšānu, gan aušānu. Kad ir amats rokā, tad var ķerties arī pie lielo segu aušanas.



Metālmākslas darbnīcā tika iepazītas vēsturiskās rotas, kuru formās un rotājošos elementos Saules simbols ir bieži lietots. Palēnām arī skolnieku darinājumos metāls tapa par gredzeniem un rokas sprādzēm. Ap Miķeļdienas laiku Feimaņu pamatskolā tikt galā ar nepakļāvīgo materiālu palīdzēja prasmīgie Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskolas audzēkņi, kas lieliski iejutās mākslas pedagoga lomā.



Katram bija iespēja iemēģināt roku tautas mūzikas instrumentu spēlē, iemācīties Saules dziesmas un rotaļas latgaliešu valodā.



Bērni un jaunieši no četrām pagastu skolām Rēzeknes Mūzikas vidusskolas speciālistu vadībā iepazīna arī tradicionālās mūzikas instrumentus, to vēsturi un skanējumu.



Tika domāts arī par jauniem tautas tērpiem koncertēšanai, par to detaļām un aksesuāriem. Tērpus izrādīja muzicējot, tomēr svārki vislabāk bija apskatāmi, griežoties dejā.



Kevin Penners, Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskolas (RMDV) audzēknis:

“Mums tas bija izaicinājums, jo ne tikai savas prāsmes un iemaņas parādījām citiem, bet bijām skolotāju lomā. Pateicīga tēma – “Saule”, kuru izvēlējāmies paši. Saule – tas ir siltums, mīlums, labestība.”

Inese Pāvule, JIRMV skolotāja:

“Iesaistīta izglītības procesā, Saules tēma palīdz attīstīt asociatīvo domāšanu. Vispirms skolnieks iepazīst Saules simboliku, tautasdziesmās atrod saskaņīgus, iztrūkstošus vārdus un pēc tam uztver zemtekstu, Saules dziesmās slēptos spēka vārdus.”

Inga Onževa, RMDV skolotāja:

“Tā bija arī mākslas un mūzikas popularizēšana lauku mazajās skolās, jo zināšanas par šīm nozarēm tur ir minimālas. Tā bija mūsu abu skolu jaunas partnerības veidošana ar citām izglītības iestādēm. Pasaulē aktuāla kļūst vairāku mākslas virzienu apvienošanās – vizuālā māksla ar mūziku un deju. Var teikt, ka ir uzsākta starpnozaru komunikācija starp mākslas un mūzikas skolām.”

Aleksandrs Maļkevičs, Jāņa Ivanova Rēzeknes mūzikas vidusskolas (JIRMV) audzēknis:

“Kopā ar lauku skolu bērniem ieguvām jaunas zināšanas, atkārtojām piemirstas dziesmas, redzējām, kā Saules tēma izpaužas mākslā – ar otas un krāsu palīdzību top Saules motīvi, mazie pirkstiņi lipina keramiku, ievijot Saules rakstus.”

Anatolijs Kozlovskis, Rēznas pamatskolas direktors:

“Saules zīmēšanas nodarbībās, gleznojot uz īsta audekla ar mākslinieku krāsām, Stoļerovas skolas bērni sajūtās kā īsti mākslinieki, atraisījās radošajā procesā, un tapa burvīgas saulītes.”

Silvija Freiberga, Sakstagala Jāņa Klīdzēja pamatskolas direktore:

“Ir savādāk, kad māca jaunieši. Skolēni viņus uztver citādāk nekā skolotājus, kuri strādā ar viņiem ikdienā.”

Partneri:

Partners:

Jaņa Rozentāla Rīgas Mākslas vidusskola

Janis Rozentāls Rīga Art High School

Saldus novada pašvaldība

Saldus County Municipality

Tautas tēlotājas mākslas studija "Kolorīts"

Fine Art Studio "Kolorīts"

Saldus Mākslas skola

Saldus Art School

Jaņa Rozentāla Saldus mākslinieku grupa

Janis Rozentāls Saldus Artist Community

Jaņa Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzejs

Janis Rozentāls History and Art Museum in Saldus

Folkloras kopā "Druvas zemturi"

Folk group "Druvas zemturi"

Fakti:

Facts:

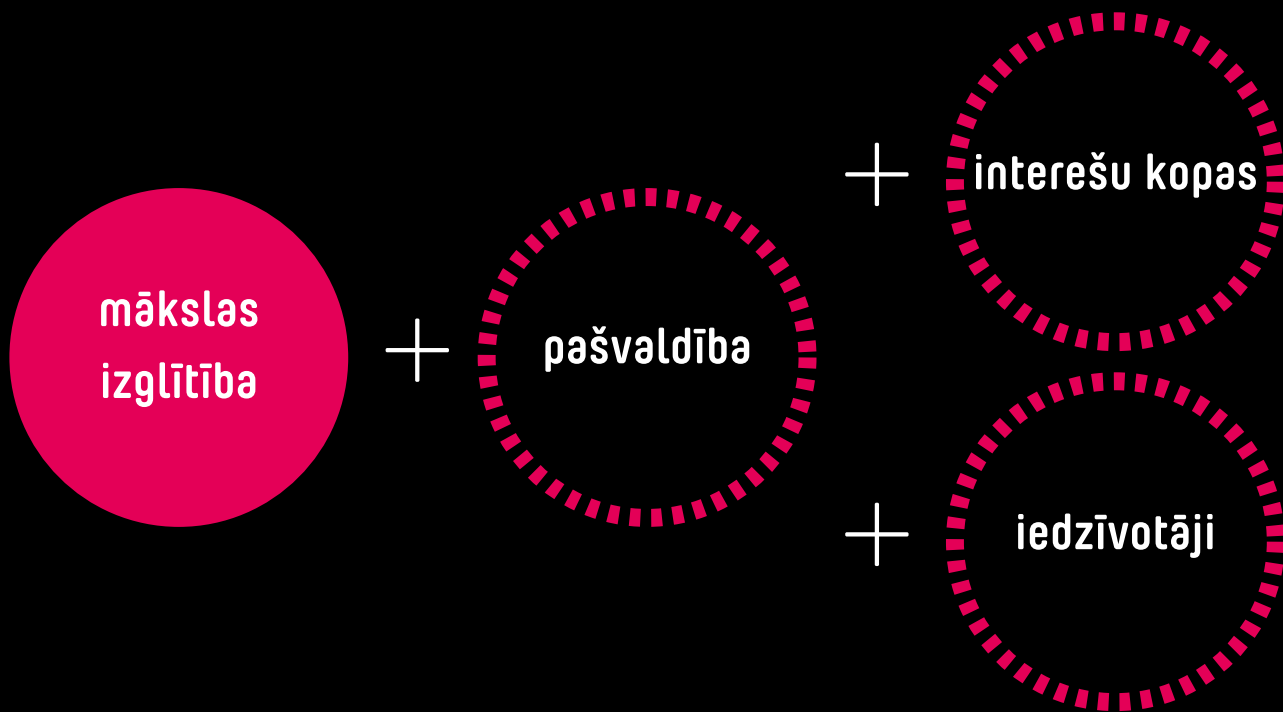
307 mākslas darbi
works of art

1+1 Rozentāla taku navigācijas karte
Rozentals' pathways navigation map
norāde pie Druvas kultūras nama
sign next to the House of Culture of Druva

3 filmas
movies

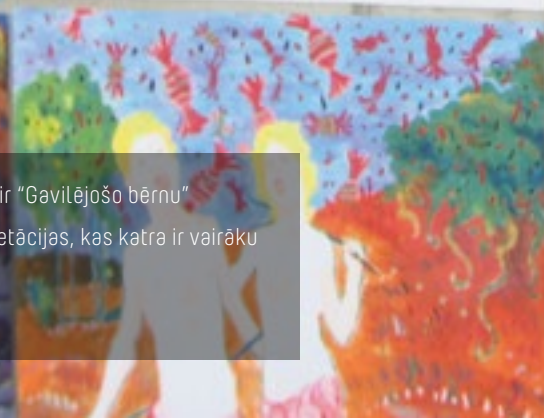
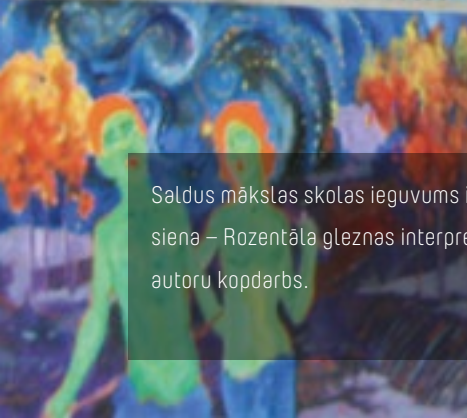
**Rozentāla
pēdas
pilsētā**

Rozentals'
Footprints
in the City



Art Education + Municipality + Groups of Interest
+ People





Saldus mākslas skolas ieguvums ir "Gavilājošo bērnu" siena – Rozentāla gleznas interpretācijas, kas katra ir vairāku autoru kopdarbs.

Aktualizējot saikni un pēctecību, Jaņa Rozentāla Mākslas vidusskolas audzēkņi un pedagogi aizsāka daudzpusīgu sadarbību ar Rozentāla dzimto pusi – Saldus pilsētu un Druvas pagastu. Kopā ar turienes iedzīvotājiem – māksliniekiem, vēsturniekiem, kultūras un pašvaldību darbiniekiem, gada garumā tika pētītas ar Rozentāla personību saistītās vēsturiskās liecības, rakstītas esejas, gleznotas mākslinieka iemīļotās takas un zīmētas viņam kādreiz piederējušās lietas. Tāpat kopdarbā Druvā tika izveidotas vēsturisko vietu norādes, izstrādāta ievērojamāko Rozentāla taku navigācijas karte, radīta

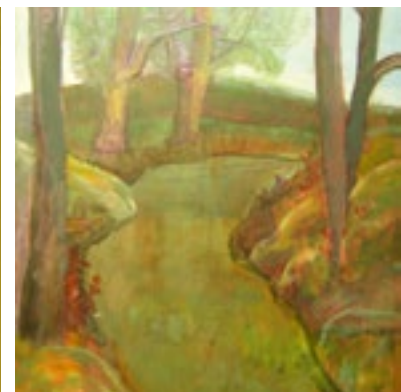
In order to raise the issue of connection and succession, students and teachers of Janis Rozentāls Rīga Art High School initiated a diverse cooperation with the city of Saldus and the parish of Druva, which is the birthplace of Rozentāls. Together with its residents – the artists, historians, cultural and local government employees – they studied historical evidence related to his biography, namely, the essays, the painter's favourite pathways as well as his belongings, which were captured in various drawings. The project, which lasted for more than a year, resulted in the creation of direction signs, which lead to the historic sites, a navigation map with Rozentāls' most significant pathways, as well as an exhibition with reproductions of painter's

gleznotāja darbu rimeiku izstāde, kas bija papildināta ar plenēra darbiem, eseju fragmentiem un animācijas filmiņu par Rozentāla darbu tēmu. Tuvojoties gleznotāja 150. gadskārtai, kas tiks atzīmēta 2016. gadā, pētnieciskā un radošā darbošanās vietās, kur vēl joprojām ir atrodamas ar mākslinieka dzīvi saistītās liecības, sadarbība ar cilvēkiem, kuri ikdienā ar tām ir saskarsmē, mākslas skolas audzēkņus pietuvināja Rozentāla personībai. Mākslinieka vārds, kas iekļauts skolās nosaukumā un saistīts ar ievērojamu gleznu krājumu muzejos, ir kļuvis personīgi tuvs un tāpēc – nozīmīgs.

works, students' works from en plein air, excerpts from the essays and even an animation based on Rozentāls' paintings. In 2016, the 150th anniversary of the birth of Janis Rozentāls will be celebrated, so the students were brought closer to his personality thanks to the scientific and creative work carried out in places where both - evidence of the painter's life as well as people who are in close relation to it - can still be found. Another reason why the name of the artist, whose remarkable works are exhibited in a number of museum collections, has become so close and therefore so important is due to the fact that the art school has been named after him.



Rozīši kā detektīvi devās Saldus pilsētas ielās un dabā, bija arī mākslinieka mājā. Visur tika meklētas zīmes, liecības un kopsakarības, kas varētu būt saistītas ar Rozentāla dzīvi un daiļradi. Viss atrastais tika dokumentēts uzmetumos, zīmējumos un gleznās.



Āpsekotas arī tās vietas, kas pastāv blakus vēsturiskajām, bet ir tapušas pēdējos gados. Ļaujot mēzpilsētai attīstīties, ir mainījusies pilsēta un pilsētnieki, viņu arodi un izmantotās tehnoloģijas. Salīdzinot vārdus "Saldus" un "saldējums", šķīta, ka tiem ir kaut kas kopīgs.



Pie Druvas kultūras nama atklāta norāde, kas pagasta viesus laipni aicina uz Rozentāla dzimtajām mājām, savukārt, jaunradītā navigācijas karte vietējiem iedzīvotājiem un tūristiem kalpo kā parocīgs ceļvedis ar mākslinieku saistītu vietu apmeklēšanai un izpētei.





Tapusi animācijas filmiņa
(<http://jrrmv.lv/darbi/#animacija>)
par Rozentāla darbiem laikmetīgi
popularizē mākslinieka daiļradi gados
jauno interesentu vidū, savukārt īsfilma
par notikušo plenēru ļauj ieskatīties
mākslas darbu tapšanas procesā.

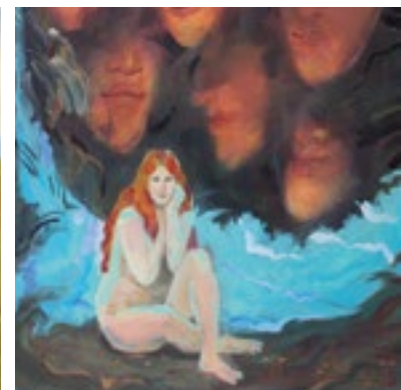
Rozentāla darbu rimeiku
izstāde deva iespēju
salīdzināt Rīgas un Saldus
dažādu paaudžu mākslinieku
vēsturiskā mantojuma
interpretācijas un ļāva
secināt – radoši cilvēki
Latvijā šobrīd ir “uz viena
viļņa”, neatkarīgi no vecuma,
izglītības un dzīvesvietas.



Jaņa Rozentāla darba “Nāve” rimeiks,
autors - JRRMV audzēknis
Jānis Šneiders



Jaņa Rozentāla darba “Ganu meitas
dziesmā” rimeiks, autore - JRRMV
audzēkne Roberta Atraste



Jaņa Rozentāla darba
“Kārdināšana” rimeiks,
autore - JRRMV audzēkne
Eva Baginska

Liene Rumpe, Jaņa Rozentāla Rīgas Mākslas vidusskolas audzēkne:

“Visapkārt Rozentāls – daba glezno. Mākslinieka tēli noslēpušies starp plazmas un neona indīgajiem uzrakstiem, tehnoloģijām, kodu gūzmām un ikdienišķo steigu. Gleznām ir pašām sava dzīve ārpus muzeja un krāsām – ārpus paletes. Visapkārt Rozentāls – *rozentāļi* glezno.”

Gunta Kraulere, Jaņa Rozentāla Saldus mākslinieku grupa:

“Glezna ir iespēja ne tikai dokumentēt esošu situāciju krāsās, tā ir vēstījums, kas kādam būs jāizlasa. Rozentāls mums atgādina par istajām dzīves vērtībām – dabu, darbu un tuviem cilvēkiem. Mēs, viņa mudināti, vēl ilgi atcerēsimies par mieru, par pietāti pret personībām un nesīsim tālāk gleznās ieslēptus stāstus, jo skaistums dvēseli uzrunā tieši. Mēs esam dvēseļu radinieki – mākslinieki un skatītāji.”

Ļuba Kapteine, Druvas kultūras nama kultūras darba organizatore:

“Paldies par sadarbību! Rozentāla molberts mūs priecē katru dienu, izejot no kultūras nama!”

Ligita Zandovska, Tautas tēlotājas mākslas studijas “Kolorīts” dalībniece:

“Tas bija aizraujošs piedzīvojums un arī izaicinājums – mēģināt iejusties Rozentāla krāsu un tēlu pasaulē. Tā ir pasaule, kura, atverot logu uz mūsdienām, vaicā – vai esat pamanījuši, ka jūsu dārzā vēl joprojām dzīvo laimiņas, vai spējat saredzēt, kā saules gaisma spēlējas ar lapu un ziedu rakstiem, vai spējat raudzīties uz saviem līdzcilvēkiem ar patiesu uzmanību un sirsnību? To visu ieraudzīt bija arī mūsu izaicinājums.”

Elita Sproģe, Jaņa Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzeja vecākā speciāliste mākslas jautājumos:

“Tiek pildīts muzeja tiešais uzdevums. Muzeja zināšanas nonāk pie mērķauditorijas – audzēkņiem un pedagogiem, kalpojot par ierosmi jaunu mākslas darbu radīšanai. Muzeja krājumi tiek padziļināti pētīti, un muzeja darbinieku zināšanas kalpo par ierosmi jaunām iecerēm.”



Partneri:

Partners:

Rīgas Horeogrāfijas vidusskola

Riga Choreography School

Rīgas Dizaina un mākslas vidusskolās

Formas tekstilā un Reklāmas dizaina

izglītības programmās

Textile Modeling and Advertisement Design

educational programmes of Riga School of Design and Art

"Lizi Natural", SIA

"Lizi Natural" Ltd.

"A&AUDZE", SIA

"A&AUDZE" Ltd.

Cēsu novada pašvaldības aģentūra

"Sociālais dienests"

Cesis Municipality Agency

"Sociālais dienests" [Social Service]

Fakti:

Facts:

30

tērpi

costumes

100

getras

gaiters

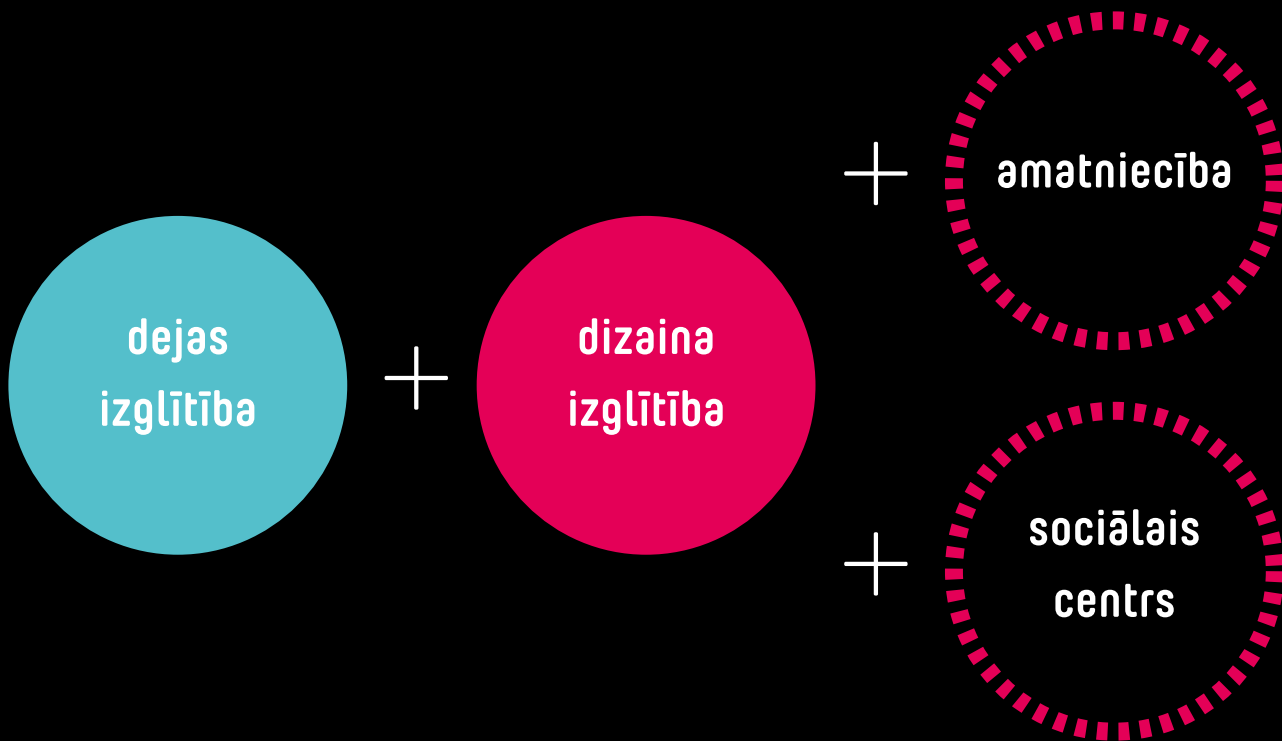
100

apavu māsiņi

bags

**Dizaina
deja**

Design
Dance



Dance Education + Design Education + Crafts
+ Welfare Center





Sastopoties nākamajiem dejās profesionāļiem un topošajiem formas tekstila un reklāmas dizaineriem, radās pārsteidzošs redzējums par to, kādai vajadzētu būt baletdejojāju apģērbu kolekcijai. Ciešā dejotāju un tekstila dizaineru kopdarbā, talkā aicinot arī citu amatu pratējus no uzņēmumiem un dažādām sociālām grupām, tika izveidots bagātīgs tērpu un aksesuāru

klāsts, kas ne tikai topošo baleta izpildītāju ikdienu padara vizuāli krāšņāku un izjūtās patīkamāku, bet arī dažādo viņu uzstāšanos publikas priekšā.

Abu skolu audzēkņiem tā bija gan pirmā nozīmīgā pieredze kolektīvā sadarbībā starp pasūtītāju un izpildītāju, gan pilnvērtīgs ieskats skatuves uzveduma izveides procesā.

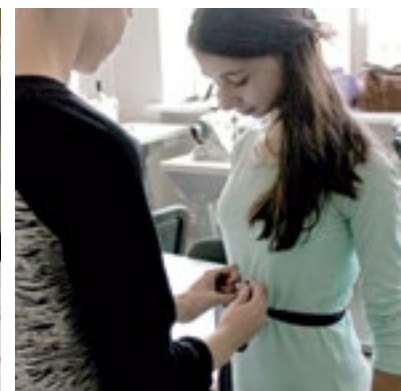
The future dance professionals as well as advertising and textile designers came together in order to create a unique vision of what a ballet dancer clothing collection could look like. The close cooperation of ballet dancers, textile designers and craftsmen from various businesses and different social groups led to the creation of an extensive collection of costumes and accessories,

which not only visually enriches the everyday practices of ballet dancers, but also makes their performances on stage more pleasurable and embellishing. The students from both schools gained significant knowledge of what the cooperation between client and contractor really means, moreover, this project gave them a full insight in the process of stage management.



Dejotājiem svarīgi, lai apģērbs būtu ne tikai vizuāli pievilcīgs, bet arī tāds, kas neierobežo kustību brīvību. To visu modeļu veidotājiem svarīgi zināt un, zīmējot tērpu skices, ņemt vērā.

Horeogrāfijas apguve notiek nopietnā, ilglaicīgā fizisko nodarbību procesā, kurā svarīgi ķermenim nodrošināt vienmērīgu siltumu. Tāpēc vajadzīgas getras, bikses un jakas. Kā klātienē novēroja dizaina skolas audzēkņi, tad nodarbību laikā sildošs apģērbs ir neiztrūkstoša dejotāju vizuālā tēla daļa.



Papildus tērpu kolekcijai tika izveidota arī Horeogrāfijas skolas identitātes zīme. Tās veidošanā iesaistījās divpadsmit Reklāmas dizaina programmas audzēkņi. Par piemērotāko koloristikā un grafikā vienotai apģērbu līnijai – skolas formai, tika atzīts Kārļa Baloža izveidotais logotips.



Dejas kustību daudzveidība tika īpaši pētīta, lai dizaina veidošanas procesā konstatētās īpatnības tiktu ievērotas. Baletdejotājiem paredzētās apģērbu līnijas dizaina paraugi tapa pārlicinoši gan pēc to radītā koftēla, gan pēc funkcionalitātes.







Lai realizētu apjomīgo ieceri par apģērbu kolekciju, kurā ietilpst dažādi un daudzskaitlīgi tekstilizstrādājumi – 30 dažādi tērpi, 100 getras, bija nepieciešamas gan šuvēju, gan adītāju prasmes un iesaiste. Tālkā nāca amatnieki no tekstila ražošanas uzņēmumiem “Lizi Natural” un “A&AUDZE”, kā arī Cēsu novada sociālā dienesta, kas 100 apavu pārnēsāšanas maisiņu šūšanai piesaistīja arī citas sociālās grupas.

Jaunā apģērbu kolekcija iekrāsojusi topošo baletdejojātāju ikdienu. Iesildīšanās procesā izmantotais locītavas un muskulatūru sildošais apģērbs ir skaists, daudzveidīgs un ērts. Sajūtas, ko tas sniedz, ir patīkamas ne vien acīm, bet visam ķermenim.



Skatuves māksla, kā zināms, ir viena no viskomplicētākajām mākslas formām. Tajā iesaistītas daudzas radošās nozares. Sadarbības noslēgums vainagojās ar sižetisku miniatūru – dejā tika izrādīta jaunā tērpu kolekcija, akcentējot to ar kustības, mūzikas un ķermeņa valodu.







Gunta Apsīte, Rīgas Dizaina un mākslas vidusskolas (RDMV)

Formas tekstila izglītības programmas vadītāja:

“Izdejot dizainu pāri ar horeogrāfijas skolu izrādījās sarežģītāk kā ierasts, kad pašpietiekami virpuļojām solo ap savām idejām. Vērtīgi, ka darbošanos projektā izdevās iekļaut mācību procesā.”

Inese Māilīte, RDMV Formas tekstila

izglītības programmas skolotāja:

“Paldies par iespēju darboties un sadarboties, būt par lietu radītājiem, virzītājiem un realizētājiem, uzklausot lietotāju vēlmes un vajadzības. Tātad – īsts sadarbības modelis.”

Kornēlija Ābele, RDMV Formas tekstila izglītības

programmas audzēkne:

“Interesants projekts, lieliska iespēja gūt pieredzi. Iespējams, ka mūsu uzdevums bija pārāk liels atvēlētajam laikam, bija grūti tikt galā ar tik apjomīgu darbu. Laba iespēja iepazīties ar jauniem cilvēkiem, trenēties aizstāvēt savas idejas un mācīties sadarboties ar pasūtītāju. Forši!”





Darbs Radošās partnerības programmās *RaPaPro* ietvaros sniedzis gandarījumu. Tā man bija iespēja kopā ar programmās komandu, projektu vadītājiem, skolotājiem un audzēkņiem izkāpt ārpus ierastās komforta zonas un izbaudīt citādas sastrādāšanās un mācīšanās procesu divu gadu garumā.

Mān ir prieks par skolotājiem un audzēkņiem, kuri līdztekus ikdienas mācību darbām ar patiesu entuziasmu domāja, strādāja, mācījās, sadarbojās un auga. Ceru, ka *RaPaPro* stāsti iedvesmos arī tās skolas, kas pagaidām vēl kavējušās iesaistīties un bikli stāvējušas nomaļus. Uzskatu, ka kultūrizglītībā radošajām partnerībām vajadzētu būt mācību procesa sastāvdaļai, nevis atsevišķām iniciatīvām.

Vineta Kreigere

Radošo partnerību programmās (*RaPaPro*) projekta vadītāja

The two-year work experience within the framework of the creative partnerships programme *RaPaPro* has been truly rewarding. It was an opportunity to step out from my comfort zone and enjoy the process of different learning and cooperation with the project team, project managers, teachers and students.

I am sincerely happy for all the students and teachers, who not only managed to deal with their daily tasks, but also found time

to think, work, study, cooperate and develop. I truly hope that the stories of *RaPaPro* will inspire those schools, which so far have stood aside and been hesitant to get involved. My opinion is that rather than being individual initiatives, creative partnerships should be part of the learning process of cultural education.

Vineta Kreigere

project manager of the creative partnerships programme *RaPaPro*

Darbs pie laikmetīgās ieceres divu gadu garumā ir bijusi brīnišķīga iespēja sastapt dažādus ar savu nozari aizrautus kultūras cilvēkus. Viens ir skaidrs – viņi visi, būdami profesionāļi savās nozarēs, spēja pieņemt jauninājumus un uzdrīkstējās darīt to, ko iepriekš nav darījuši. Ar *RaPaPro* dažādajām veiksmīgajām kopdarbības formulām ir iegūts apliecinājums tam, ka mūsu kultūrizglītība, sāderināta ar citām nozarēm, spēj vienlaicīgi būt attapīga, pragmatiska, iejūtīga, nezaudējot savdabību. Radošumam šobrīd piemīt tik daudzveidīgas izpausmes, ka tas vairs nav attiecināms vienīgi uz ierasti pār radošajām dēvētajām profesijām. Tas pieder visiem. Tādēļ mums ar mūsu 16 vidusskolas līmeņa kultūrizglītības skolu visaptverošo Latvijas “pārklājumu” ir iespēja mainīties. Pārmaiņām ir nopietna tradīciju pamatne un motivējošs nākotnes valdzinājums, un būtu visnotaļ atjautīgi esošajām četru nozaru vidusskolas līmeņa

Working on such contemporary vision for two years has been a wonderful opportunity to meet eager people who represent different branches of culture. One thing is clear - as professionals in their fields, they all possess the ability to accept innovations and sign up for things they have never done before. The successful cooperation formulas of *RaPaPro* serve as a proof that our cultural education is engaged to a number of other spheres and that it can remain its uniqueness and be wise, pragmatic and emphatic. Nowadays, the expression of creativity is so diverse, that it cannot be married solely to the so-called creative professions. It belongs to everybody. That is exactly why our 16 secondary vocational institutions of



kultūrizglītībām – mūzikas, mākslas, dizaina un dejas – aizvien vairāk piepulcināt arī citas. Tas sniegtu savu artavu arī tādām radošo industriju nozarēm kā kino, teātris, televīzija, kultūras mantojums, interaktīvie mediji un citām.

Barbara Ābele
RaPaPro eksperte

cultural education can provide us with the unique opportunity to change. Change is based on solid tradition and the motivating charisma of the future, and I believe it could be quite ingenious to add more professional industries to the already existing four vocational programmes of cultural education, namely, the branches of music, art, design and dance. That could result in the development and thrift of such creative industries as cinema, theatre, television, cultural heritage, interactive media, etc.

Barbara Ābele
Expert of *RaPaPro*



Šī programma ir izcils piemērs, kā veidot un uzlabot saikni starp vidusskolām un vidi, darot pavisam ikdienišķas lietas. Man ir neizsakāms prieks redzēt tik daudz motivētu un dedzīgu studentu, skolotāju un partneru; atskārsts, ka tā vietā, lai vadītos pēc stingri noteiktiem principiem, projekta dalībnieki ļāvās attīstīt savas idejas, mijiedarbojoties ar projekta kontekstu. *RaPaPro* visiem dalībniekiem deva iespēju apzināties, cik liela nozīme ir pieredzei un savstarpējai sadarbībai. Projekta rezultāti ir tikai aisberga redzamā daļa, kas mums ļāva saprast, ka studentiem ir vēlme: atklāt jaunas vērtības un nozīmi; rūpīgi

This programme is an excellent setup, triggering secondary schools to collaborate with the environment on daily-life tasks. It is wonderful to see so many motivated, passionate students, teachers and partners, to realise that instead of following a strict target, the participants allow themselves to develop their concept by interacting with the context in which their projects are embedded.

RaPaPro gave all participants the opportunity to realize the necessity of additional expertise and therefore also the need for further partners and collaborations. The results of the project are only the tip of the iceberg, which allowed us to observe that students are eager to: explore different meaning and values; make better differentiations, develop empathy and understanding; build

izvērtēt citādo, attīstīt empātiju un sapratni; izkopt kopienas apziņu; ieklausīties tajā, kas viņus iedvesmo un aizrauj; attīstīt savus talantus; apzināties, ka viss tiek radīts ar mērķi; izprast dizainu visās tā dimensijās.

Jo vairāk studenti saskaras ar reālām dzīves situācijām, jo viņiem vieglāk saprast, ka viņu talanti, spējas un iegūtās zināšanas veicina ne tikai savu kopienu labklājību, bet arī visas sabiedrības attīstību.

Martins Foslaitners

Austrija, RaPaPro eksperts

on a sense for communities; discover their passions and follow their talents; realize that all developed media and artefacts serve for a purpose; understand design in its full dimension.

The more opportunities and touch points with real life situations students are offered, the more they realize that their talents, skills and knowledge are means to contribute to both - the welfare of their local communities and the support to the development of the society.

Martin Foessleitner

Austria, Expert of RaPaPro

Dalībnieki

Liepāja skan

Anna Andriāna Ablamska, Māriete Andrejeva, Helmutš Audars, Reinis Ausmanis, Jānis Baltābols, Zane Bluķe, Mārtiņš Brass, Dace Bukša, Una Bužere, Laine Būmeistere, Māris Ceirulis, Karīna Dīka, Agnija Dreimane, Laura Dzērve, Edgars Ermansons, Mārcis Freidenfelds, Krišjānis Gaiķis, Visvaldis Rūdolfš Gansons, Diāna Gedminaite, Raivo Golbovs, Kristīne Graikste, Laura Gustovska, Viktors Janeks, Ilze Jansone, Viktorija Jarema, Nikš Jēkabsons, Olga Kadiševa, Irita Kalēja, Daniels Kalējs, Normunds Kalniņš, Annija Kāmbūte, Gita Karlšone, Edgars Jānis Kārklīņš, Jolanta Klāka, Ksenija Korjagina, Rainers Kornhubers, Anete Krūza, Artūrs Kupjānskis, Inese Kīpste, Māris Lagzdiņš, Rihards Libis, Vladimirs Ļutovš, Elina Maļinovska, Annija Elizabete Meiņa, Mārtins Miļevskis, Ieva Muceniece, Keita Niedola, Monta Norķuse, Mādara Ozoliņa, Rovena Šellija Palkavniece, Ieva Pāne, Marija Pečule, Inna Pozdņakova, Dāvidš Kārlis Rabuško, Anete Reimane, Anna Žanete Riekstiņa, Linda Rozentāle, Anete Ruperte, Daniels Rūja-Lāms, Emīls Rūja-Lāms, Dāvis Sedols, Pēteris Sičevš, Nellija Siruka, Zoja Smirnova, Keita Solovjova, Dita Sproģe, Ritvars Sproģis, Dace Stieģele, Alise Svīpsta, Irēna Šteinberga, Inta Tauriņa, Maija Trukšāne, Monta Vernava, Solveiģa Vildmane, Eliza Viksne, Iveta Viksne, Astra Ziemele, Guna Zučika, Laura Zvirbule

Muzikators

Emīls Alps, Toms Alsberģš, Tomass Ančš, Dāvis Andersonš, Emīls Ašmanis, Valdis Avotiņš, Annija Kristiāna Ādamšone, Ernests Cimānskis, Mātišš Cirčenis, Ināra Dombrovska, Annija Dūzele, Jānis Erenštreits, Katrīna Paula Felsberģa, Kristīne Freiberga, Edijs Ģvedovskis, Līga Gorškova, Iveta Gredzena, Sintija Grigorjeva, Māris Kalberģš, Luīze Anna Kalniņa, Antra Kauliņa, Anna Klišāne, Rihards Kolmanis, Patrīcija Korženkova, Toms Kursitis, Anna Terēze Lase, Dārta Liepiņa, Elvis Artūrs Lintiņš, Linda Lūse, Agnese Maļnača, Gerda Medne, Gustavš Melbārdis, Oskars Miķelsonš, Artūrs Oskars Mitrevičš, Guna Nebare, Rūta Olekša, Laura Ozoliņa, Zane Ozoliņa, Klāvs Ozoliņš, Artūrs Pāvlovš, Jānis Pēlmanis, Ieva Pļaviņa, Uģis Prauliņš, Karīna Pundzjus, Lolita Ritmane, Otto Roze, Jānis Sāļms, Māra Sējāne, Vanda Siliņa, Jānis Strāpcāns, Lilita Stūre-Stūriņa, Armāndš Šternš, Dāvis Šternš, Laura Štoma, Artūrs Švarcbahš, Edgars Tašņickis, Paulš Timrots, Liene Ulmane, Eliāna Sanda Veinberģa, Rihards Zaļupe, Ance Ieva Zavadska, Ieva Zilauce, Pēteris Žīle

Ritums

Gustavš Beriņš, Kārlis Bērzs, Lelde Brūna, Raimondš Elmanis, Līva Feldmane, Nīls Ļle, Jānis Jegurs, Mārtiņš Jurciņš, Alise Kozilāne, Vineta Krūmiņa, Dagnija Kupče, Ralfš Melnacis, Rihards Ozoliņš, Vigo Račevskis, Elīna Rame, Jānis Sprudzāns, Raivo Vaivars, Rihards Valters, Dzintars Viksnā, Edgars Zaharenokš, Rihards Zaļupe

Ventspils Big Band App

Alise Apse, Diana Balika, Ieva Kristiāna Bleive, Līva Luīze Bleive, Emīls Fricis Bogdanovičš, Sanijs Bondars, Mikus Ciemits, Kristš Daubaris, Līga Girģensone, Artūrs Krišjānis Goba, Kristers Hartmanis, Rihards Hermānis, Ance Jankovska, Aivars Jaunžekars, Guntis Kaģis, Harijs Krūskops, Kristers Lauriņš, Jēkabs Mačpans, Amanda Maržeckā, Davids Morozš-Bejers, Danute Nagle, Roberts Nejs, Elīze Ozoliņa, Undīne Rolava, Arturs Štrauhš, Edīte Štrausa, Dāvis Švēde-Grīnberģš, Ernests Zviedris

Iegūst visi

Mikš Balodis, Kārlis Balodis, Agija Batarāģa, Anna Bausova, Marta Bāģante, Dārta Berkmane, Šeila Bleidele, Jānis Brants, Digne Briģe, Melānija Burtniece, Marta Davidova, Marta Drēska, Mādara Dūka, Ansis Eģle, Aija Freimane, Ance Gobiņa, Klāra Grundšteine, Aleksandra Hadžimorātova, Signe Jurģase, Sandija Kalniņa, Kristīne Kārklīņa, Agate Klieka, Katerīna Keire, Diāna Lagotska, Mādara Lapiņa, Lauris Lazdāns, Andrejs Lazdiņš, Zane Leine, Aira Lesiņa, Ruta Linīte, Laura Lukeviča, Gaisma Mārkovska, Gints Mālderis, Gunta Mīka, Jēkabs Muceniekš, Artis Nīmanis, Linda Opincāne, Melānija Līva Oto, Artūrs Ozols, Arnolds Pakalns, Rūta Patmālniece, Sandra Pēča, Inese Pētersone, Evita Anna Pluča, Lāsma Pokšāne, Elizabete Punka, Līva Purmale, Helēna Rause, Ainārs Rimicāns, Raimondš Roga, Marks Rožnovš, Dominikš Rožnovš, Elīza Sakniņa, Ilģoniš Saldūksniš, Laura Sālnais, Amanda Saulīte, Diāna Simane, Agnese Slava, Guntars Sticers, Evelīne Tolstika, Miķelis Tomšons, Vita Vārslava, Ance Liene Vārtukapteine, Kristers Veģis, Inese Vēriņa-Lubiņa, Katrīna Vinčete, Irēna Vipule, Daina Vitoliņa, Ivars Vītols, Līvija Ziemele, Daina Zvanītāja, Inģrīda Žaģata un citi

Māksla pieder tautai

Agate Bernāne, Violeta Brokāne, Jekaterīna Česnakova, Jānis Dukāts, Estere Betija Grāvere, Agnese Grundmane, Baiba Guste, Rute Marta Jansone, Marta Jurģāne, Katrīna Kalniņa, Stella Kaprāne, Lāsma Kasatkina,

Maija Kikuste, Alise Klimkāne, Valta Klints, Alise Krajēviča,
Monta Kurzemniece, Agate Lielpētere, Alise Limareva, Rudīte Losāne,
Rebeka Lukošus, Gļebs Maibaroda, Ināra Mākārova, Milda Muktupāvela,
Anna Marija Novika, Rasa Pavilona, Eduards Podgaiskis, Ņika Popkova,
Linda Puriņa, Evija Rudzīte, Luīze Rukšāne, Liene Rumpē,
Sofija Šabuņeviča, Inese Siliņa, Ivans Sivačovs, Gerda Skrūzmane,
Laura Skulme, Irina Solovjova, Ilona Spure, Paula Stutiņa, Elīta Svīkle,
Jānis Šneiders, Ieva Taranda, Baiņa Vegere, Tija Viksna, Ingūna Ziemele,
Mātišs Zvaižzne, Ilguciema cietumā apcietinājumā esošās sievietes

Mūsdienų pūrs - akseuāri riteņbraucējiem

Inga Bliska, Sandija Brikmane, Dzintra Budovska, Aija Cvībele,
Artis Daugins, Gaida, Diāna Greneviča, Ilze Škuberte, Līga Vaičule,
Sandra Zāle-Zālīte

Liepājas stils

Klāvs Jorens Aigars, Laura Rebeka Albrehta, Mātišs Kevins Balodis,
Silva Bišofa, Kristiāna Bredovska, Ivonna Dambrehte, Viesturs Dzenītis,
Laura Eniņa, Jeļizaveta Fomina, Ričards Fomins, Anna Gelmane,
Justs Pēteris Jānsone, Aiga Jaunskalže, Valters Andris Klēpis,
Enija Kokoreviča, Tāmila Konaševska, Elīna Kostenko, Ieva Kuduma,
Agate Kīvīte, Aleksis Lapiņš, Dāvis Liepiņš, Dāvids Lubiņš, Paula Lutere,
Elizabete Mačoha, Ņadīna Anija Poga, Mēgija Skrabāne, Elizabete Skuja,
Judīta Striela, Una Treimane, Normunds Vamzis, Artis Vikštrēms,
Marita Viļumsone

Pa Saulei – no Miķeļiem līdz ziemas saulgriežiem

Andris Anspoks, Romāns Avdejevs, Rolands Baltais, Silvija Berezovska,
Anita Bernāne, Klīnta Bērziņa, Elīna Bonka, Ņikita Burovs,
Inga Čekša-Ratniece, Jūlija Čulkova, Paraskēva Deikina, Aģija Drebeinika,
Johanna Geikina, Janīna Gribuste, Anete Grīnberga, Ināra Groce,
Dāvis Ieviņš, Mārtiņš Ivanovs, Romāns Ivanovs, Ilze Jurjāne, Māris Justs,
Angelika Juško-Štekele, Andrejs Kaļinovskis, Gunārs Klaučs, Kristīne
Kosnikovska, Sarmīte Krasovska, Krišjānis Krūkliņš, Norberts Kudiņš,
Zane Lavrinoviča, Ilze Lāčauniece, Einārs Lipskis, Pēteris Ločmelis,
Diāna Logina, Ilja Lukjanovs, Aleksandrs Maļkevičs, Sandra Mežore,
Anna Moskvina, Inga Onževa, Lauris Ostrovskis, Iveta Ošāne, Elga Paura,
Jana Pavloviča, Inese Pāvule, Jānis Pāža, Lauris Pitkevičs,
Mārtiņš Pundurs, Inese Ratniece, Lienīte Rātnece, Elīna Reinika,
Agra Ritiņa, Valters Semjonovs, Zane Skutāne, Aiga Sprindža,
Reinis Sprudzāns, Sandra Stare, Lara Studt, Laura Stūris,

Kristīne Šubrovka, Samanta Tērauda, Dace Ušupniece, Irēna Viļčuka,
Viktorija Zaičeva, Dagne Zālīte, Kristiāna Zelča, Inta Žaime

Rozentāla pēdas pilsētā

Olga Adele, Katrīna Andranova, Rita Armulika, Roberta Atraste,
Anete Auziņa, Anna Marta Ābola, Daira Ābola, Eva Bāginska,
Larisa Bankauska, Roberts Bāliņš, Agate Bernāne, Aija Bernharde,
Ričards Briška, Laura Buholte, Alise Buileviča, Meldra Bula,
Beāte Daņilova, Inga Dimbira, Valdis Dombrovskis, Jānis Dukāts,
Barbara Anna Dzērve, Margarita Emilija Feigmane, Ričards Fernats,
Velta Frickausa, Jūlija Frolova, Laura Gedroviča, Inita Goča,
Kaspars Groševs, Ainars Gulbis, Mādara Gulbis, Rolands Gustiņš,
Mādara Hartmane, Lukass Amors Iranzo-Lauriņš, Rute Marta Jānsone,
Aija Jānsone, Mēgija Jēkabsons, Vita Jurjāne, Lūba Kapteine,
Maija Kikuste, Sanija Kļaviņa, Leons Kornejanovs, Gunta Kraulere,
Vēsma Krūmiņa, Dzintars Krūmiņš, Adriāns Toms Kulpe, Elmārs Kungs,
Monta Kurzemniece, Romualds Laurinovičs, Jeļizaveta Lavrentjeva,
Elīza Lāce, Lauma Lāce, Alise Limareva, Rebeka Lukošus, Džesika Lūse,
Guna Matule, Dzeldē Ieva Mierkalne, Luīze Ņežberte,
Helēna Viktorija Ozola, Agrita Ozoliņa, Rasa Pavilona, Santa Helēna Pedele,
Ketija Pētersone, Diāna Podniece, Beate Poikāne, Patrīcija Keita Puķe,
Olga Rodina, Māiga Rolava, Vendija Rozenblate, Terēze Talīta Rozenblate,
Vladislavs Rubulis, Luīze Elizabete Rukšāne, Liene Rumpē, Inese Siliņa,
Elīna Skrapce, Gerda Skrūzmane, Laura Skulme, Elīta Sproģe,
Stefānija Stepiņa, Antra Straupmane, Benita Strēle, Sofija Šabuņeviča,
Jānis Šneiders, Kristiāna Švābe, Anna Marija Vetere, Ance Vilnīte,
Daniels Voitovs, Arta Volberta, Līgita Zandovska, Artūrs Zavickis,
Jānis Ziņģītis, Jeļizaveta Zoriča, Mātišs Zvaižzne,
Kārlīne Marta Zvirbule un citi

Dizaina deļa

Agnese Andersonsone, Gunta Apsīte, Kornēlija Karolīna Ābele, Kārlis Balodis,
Samanta Baumgarte, Marta Bāgante, Gunta Bērziņa, Melānija Burtniece,
Beatrise Celmiņa, Diāna Čūpīte, Daniela Djubina,
Aleksandra Hādzimoratova, Dina Irkle, Ance Janeviča,
Jeļizaveta Kangizere, Una Kažoka, Ilze Krūma, Līga Landrāte,
Mādara Lapiņa, Laura Lāce, Ruta Linīte, Laura Lukeviča, Inese Mailīte,
Aleksejs Meļņiks, Dace Mēngele, Māra Mozga, Linda Opincāne, Līva Oto,
Evita Anna Pluča, Aurēlija Rāncāne, Helēna Rause, Dominiks Rožnovs,
Laura Salnais, Lolita Sapata, Marina Seiko, Iveta Sietiņsone, Inta Sileniece,
Diāna Simane, Aleksandra Smirnova, Alise Sondore, Dzintra Spradzenko,
Laine Zālīte, Kristiāna Zihmane

Koordinatori / Coordinators:

Vineta Kreigere, Barbāra Ābele

Teksta redakcija un korekcija / Editing, proofreading:

Jolanta Raita, Līva Raita

Tulkojums / Translation

Dārta Rīna

Dizains, mākets / Design, layout

Dainā Vitoliņa

Izmantota projektu dalībnieku sniegtā informācija
un fotogrāfijas no personīgā arhīva.
Pārpublicēšanas gadījumā izdevēja atļauja obligāta.

Fotogrāfijas autors 2. lpp - Jānis Deinats

Fotogrāfijas autors 133. lpp - Ansis Starks



Kultūras ministrija

Rīga

2015